

Taxa postala
plătita în avans
No. 224713/929

Szerkesztőség
és kiadóhivatal
C. M. S.

Dr. Ransetter Robert
Budapest
Diszkrét 2 I. e

KÉPLETEK

Ara 5 lej

Déremetlen leveleket nem fogadunk el.
— Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő: Jámber Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-szegeti Ernő, Strada Matei Millo 2.

Szerda, 1935. nov. 13.

5696. EV. | XVIII. ÉVF. |
CHESVAN 17 | 252 SZÁM

Ribbentrop Párizsban

Az angol lapok, de a nyugati országok többi nagy lapjai ismét a német-francia közvetlen tárgyalások híreivel vannak tele. Hitler vigéce, Ribbentrop ismét Párizsba készül, hogy tárgyalásokat kezdjen a német-francia közlekedés ügyében Lavallal.

Hogy e hírek mögött mennyi a realitás és mennyi a teljesen kátyuba jutott német külpolitika hangulatkezdő próbálkozása — azt egyelőre nem lehet tudni.

Egyes — minden bizonnyal érdekelt sajtóorgánumok — már egyenesen azt vélik tudni, hogy a francia külpolitikában lényeges eltolódás állott be és az esetleges német-francia közlekedés létrejötte a franciák szovjetorszag orientálódásának meglazulását fogja eredményezni.

Ha a politikai realitásokat vesszük irányadóul, úgy ezeknek a kísérleti ballonként feleresztett híreknek nem kell különösebb jelentőséget tulajdonítanunk.

Ha Lavallban meg is volna minden szándék és akarat arra — amit egyébként nem hiszünk —, hogy szakítva az orosz orientációval és a hitlerizmus külpolitikai esatlósává csapjon fel: ez a szándék és akarat mihamar hajótörést szenvedne a francia kormány baloldali erőinek ellenállásán, Herrioték, a népfrent egyenes szembe fordulásán, akik és amelyek kategórikusan és félreérthetetlenül az orosz orientáció hívei.

Az nincs kizárva, hogy Hitlerék ténylegesen szeretnék nyelbe ütni a francia-német közlekedés ügyét, hogy kétségbeesett izóltságukból szabaduljanak.

Az is valószínű, hogy Lavallék is szívesen enyhítenék a francia keleti határookra nehezedő német nyomáson, de az is valószínű, hogy ez a megegyezés csak Hitlerék engedékenysége árán s nem fordítva jöhet létre.

A francia közvélemény túlnyomó többsége a határozott szovjetorientáció híve s ez az orientáció nem érzelmeken, hanem jól megfontolt érdekeken épül fel.

Párizsban tudják, hogy a német fegyverkezés éle nemcsak Szovjetorszag, hanem Délkelet-Európa ellen is irányul s hogy a nacizmus soha sem mond le végleg a cseh-szlavokai német területekről és Ausztriáról.

Párizsban ismerik Németorszag belső helyzetét is s ha tárgyalásokba bocsátkoznak Ribbentropnal, úgy ezért kemény árat fognak szabni.

Kérdés hogy ezt a kemény árat Hitlerék hajlandók-e megfizetni.

Valószínűleg nem.

Maradna tehát egy légi egyezmény megkötésének lehetősége, ami ellen Szovjetorszag és Angliának sem lenne különösebb kifogása.

Különben is — a mai konstellációk között — Olaszorszag és Anglia nélkül Franciaország nem egyezhet meg Németorszaggal.

Kelet-Európa és a kisantant nélkül sem. Ribbentrop tárgyalásai tehát eredményezhetnek ugyan egy enyhültebb francia-német külpolitikai légkört de a francia külpolitika mai orientációját lényegében nem változtatják meg.

Huszmillió boccával

Ugy látszik, a liberális párt politikai harci metódusaihoz tartozik az antiszemizmussal való frivol játék.

A háború utáni romániai antiszemizmussal történelme szervesen összefügg a mindenkori liberális kormányoknak az ellenzék ellen folytatott politikai harcaival.

Az 1922-23-as diákzavargások eredendő okait éppogy az akkori Bratianu Ionel-kormány politikai manővereiben kell keresni, mint amennyire az 1927-es oradeai és cluj-i rombolások mögött is az akkori liberális kormányzat és különösképpen Tatarescu belügyi alminiszternek belpolitikai stratégiája húzódott meg.

1933 őszén Duca becsületesen megpróbált szembeállni az időközben a gazdasági és társadalmi válság, valamint a Vaida-kormányok segítségével felduzzadt jobboldali szervezetekkel, de ezért a próbálkozásáért életét vesztette.

Az 1927-es belügyi alminiszter foglalta el Duca örökét, akinek politikai harc eszközei a legkevésbé sem változtak az időközben el-telt hat évtized alatt.

„A meddő demagógia sikere és a kormány hibája”

A Zorile élesen támadja a kormányt a beszarábiai zsidó segélyakció betiltása miatt

Bucuresti, november 12. (Az Uj Kelet-tud.) A Jewish Colonisation Association beszarábiai segélyakciójának betiltása ellen az egész román sajtóban egyedül M. Socor, a Zorile főszerkesztője emelte fel szavát. A lap mai számában „presztizs kérdés és demagógia” cím alatt bátorhangú vezércikkben foglalkozik a kormány eljárásával, amelyet nemcsak keményen elítél, de finom iróniával teszi nevetségessé is.

„Beszarábiában nyomor van — írja a cikk. Ebben az évben különösen általános a nélkülözés. A Vörös Kereszt segítségét kellett igénybe venni az éhező lakosság támogatására, mert az államnak nem állnak rendelkezésére a megfelelő összegek. Minthogy ez a segítség nem elegendő és minthogy a beszarábiai szerencsétlenek segélykérései — akik között zsidók is vannak — egyre kétségbeesettebbek, az ICA nevű zsidó szervezet engedélyt kért, hogy segélyeket osszon szét a hiányt szenvedő zsidók között. Ez normális, logikus és a román állam számára nagyon örvendetes. Mert az állam kötelezettségei kisebbek ugyanabban a mértékben, amelyben nőttek a segélyezési lehetőségek. A kérest teljesítették.

Ezt azonban nem lehet csinálni. Mi történne ebben az esetben a nacionalista demagógiával, amely nem hajlandó eltérni semmilyen... kolonizálást? Mert látják, nem földesgazdák és iparosok segítségével van szó, hanem Beszarábiának zsidók által való „betelepítéséről”. Meghamisítva a dolgokat és a demagóg nacionalizmus számára rentábilis mezbe öltöztetve, a kampány elindult és elérte célját. A minisztertanács megsemmisítette az engedélyezéssel szóló jegyzőkönyvet. Mert így jár el egy kormány, amely nagyobb súlyt helyez arra, hogy tekintélyét ismerjék el, mint intelligenciáját.

És ez történik nálunk, amikor valaki

örvényes uton, nyíltan akarja ügyeit elintézni. Az ICA módot találhatott volna filantrop elgondolásainak megvalósítására anélkül is, hogy engedélyt kérjen a kormánytól. O hányféle formula állott rendelkezésére. De nyíltan akarta teljesíteni kötelességét. Nos — becsületes uton nem lehet dolgokat intézni.

Egy szóval tehát nem jön az országba az a tőke, amelyet ingyen kínáltnak fel nekünk s amelyből a földművelés és az ipar hasznot húzott volna. Nagy veszedelem lett volna talán, ha több ekéje, több cséplőgépe, több vetőmagja, munkaszerszáma és pénze lett volna az országnak? Bizonyára nem csillagászati összegeket akartak küldeni. De bármily kevés is a nemzetgazdaság ügyét szolgálta volna és a pénz elosztásának mikéntjét a kormány szabályozhatta és ellenőrizhette volna.

Igy azonban semmi sem lett az egész-ből. Feltéve, hogy az állam nem fogja támogatni a beszarábiai zsidó földműveseket, több leszegényedett és a termelés szempontjából tehetetlen mezőgazda lesz az országban. Ez talán a román mezőgazdaság érdekében állana?

Valami mindenesetre ki jutott nekünk a dologból. Nevezetesen egy meddő demagógia sikere és egy minisztertanács hibája — amely minden állítólagos autoritásával együtt kapitulál a legelső demagóg fuvalatra.

Kétségtelenül, ez is valami.
E. M. Socor.

Elhalasztották a nemzeti parasztpárt vasárnapi ülését

Bucuresti, november 12. A nemzeti parasztpárt központi végrehajtóbizottságának vasárnapra tervezett ülését elhalasztották.

támogatással jöhetnek létre, mert a gazdasági s politikai eléftételek többé-kevésbé hiányoztak.

Ma azonban a Harmadik Birodalom fennállásának harmadik esztendejében amikor a román ifjúság egy része is elhelyezkedési gondokkal küzd és a román polgárság nem keresi oly könnyen vagyonát, mint azelőtt — termékeny talajra hullnak a demagóg jel-szavak.

Ezt látszott elfelejteni Tatarescu — és még valamit.

Nevezetesen azt, hogy midőn százejes adótartozásért a pártat is kihúzzák a polgár feje alól, a gogistaellengyülésért bőkezűen oda-dobott huszmillió borrháló nem egészen stílusos cselekedett, — hogy erősebb kifejezést ne használjunk.

CAPITOL ajándéka a közönségnek!
Az egész világ kedvence!
Shirley Temple

A KIS EZREDES
Partnere: Lionel Barrymore. Világláger!
Premier ma, szerdán a CAPITOLBAN

VILÁG TUKRE

Az angol választások és Abesszinia

Irta: David Lloyd George

A világnak Olaszorszaggal szemben elfoglalt álláspontját legalább pillanatnyilag az a körülmény befolyásolja, hogy Angliában most folyik a választási kampány. Ez sok olyasmiért felelős, ami el-képeszti a naiv szemlélőt.

Országunk népének akarata egészen félreérthetetlen. A leghatározottabban a Nép-szövetség mellett áll és azt akarja, hogy a béke és biztonság érdekében kifejtett kollektív akció valóra is váljék és ne maradjon csak papíron. Ezt az akaratot azonban nem osztja annak a pártnak számos hatalmas vezére, amely ezidőszertint a hatalom gyepölőjét kezében tartja. Még ha a szájukkal a népszövetségi eszme mellett vannak is, szívükben alaposan gyűlölik és legfőbb vágyuk egy hatalmasan felfegyverzett független, imperialista Nagy-Britannia, amely a régimódi hatalmi diplomáciát követi, amely a Népszövetség előtt általános volt. Ez az álláspont kap hangot a nemzeti sajtó legtöbb népszerű konzervatív orgánumában. Számos híve van a mai kormány tagjai között. Egészen a nyár végéig ez az elv irányította külpolitikánkat. Főbb eredményei: Kína kiszolgáltatása a japán támadásnak, a lefegyverzési konferencia paralizálása és zátonyrajuttatása, Németorszag belekergetése az újrafegyverkezésbe, minden rendszabály kerülése a Chaco-háborúval kapcsolatban, amikor még fegyverkivitelit tilalmat sem léptettek életbe a harcos felek ellen, úgyhogy a háboru két éven keresztül dacolt a Népszövetséggel. Végül pedig: teljes apátia Mussolininak azzal a nyílt szándékával szemben, hogy bekebelezi Abessziniát. Az év egész első felében érvényesült ez a politika. A nyár végén azután a kormány hirtelen megváltoztatta politikáját, ami a „békeszavazás” figyelemreméltó eredményének következménye volt. Más indító okai ezek voltak: az akció bizottság erős lépéseket követelt, megjelent a „Legközelebbi öt év” című kiáltvány és a szakszervezeti tanács azt követelte, hogy valóban támogassuk a Népszövetséget. Az új politikát azonban elkeseredetten ellenezte a konzervatív tábor sok hatalmassága, a Whitehallban épp-ugy, mint a Cityben. A kormány bizonyos tagjainak sem volt innyire a dolog. Ez magyarázza az abessziniai ügyben való állásfoglalás halogatását, majd legujabban a hirtelen lázas aktivitás. És ez magyarázza a javasolt szankciók hatástalanságát is.

Mit tehetett a kormány? Ha határozottan támogatta volna a Népszövetséget az olasz támadással szemben, akkor dacolt volna egyes tagjainak rideg ellenzésével és hatalmas külső támogatóival. Ha viszont eiyengült volna és végül árulójává lett volna a Népszövetségnek, akkor a felháborodás vihára zuđult volna ellene az egész országban és katasztrófa következett volna be a legközelebbi választáson, melyet a jövő évre terveztek. Végül a kormány úgy határozott, hogy most gyorsan lebonyolítja a választásokat, amikor még Genfben követett politikája határozottan látszik, de még mielött határozottabb kötelezettségekre bonyolódna.

Ilyen ellentétes elvek áramlatában zajlanak le az angol választások. Baldwin kiáltványra eléggé határozottan elismeri a Népszövetség fenntartásának szükségességét és ami személyes véleményét illeti, kétségtelen, hogy teljeren őszinte is. A szélső sovinizta elemek azonban nagyarányu felfegyverkezést követelnek. Egész nyíltan szó van arról, hogy ezeknek az elemeknek az elcsitítása érdekében megfoszt-

CONTINENTAL
SZÁLLODA

BUDAPEST,

VII. DOHANY-UTCA 42.

AZ A HELY,
AHOL A JO KÖZÖNSÉG
JÖL ÉRZI MAGÁT!

LEGMODERNEBB SZÁLLODAI
KÖNYVELEM.

SZÍNHÁZAK, SZÓRAKOZÓ-
HÉLYEK ÉS A KERESKEDELEM
KÖZPONTJÁBAN.

MÉRSEKELT ÁRAK. GARAGE
A HÁZBAN.

Ják Anthony Edent a népszövetségi miniszterségtől. Eközben a szankciókat legyöngítették és alkalmazásukat gondosan arra az időre halasztották, amikor majd kiderül a választás eredménye. Ha a kormány többsége a választás után elég nagy és engedelmes lesz, akkor Olaszországot a jövőben sem Anglia, sem a Népszövetség nem fogja nagyon zavarni abessziniai törekvéseiben.

Az én jóslatom az, hogy mindaddig, amíg a választások be nem fejeződnek, a kormány nem meri gyöngíteni a Népszövetség támogatását és Eden szankciós politikájának hivatalos helyeslését. Ha ezt tenné, vereséget szenvedne a választásokon, tekintettel az angol nemzet zömének határozott álláspontjára. De azt is megjósolom, hogy a kormány gondosan óvakodni fog attól, hogy tovább menjen egy enyhé népszövetségi politikánál. Ha a kormány a választások után megfelelően engedékeny parlamentet kap, nyugodtan folytathatja kétértelmű politikáját és esetleg később fel is adja mostani állásfoglalását és hajlandó lesz olyan békefeltételeket ajánlani Abessziniának, melyek megmentik Mussolini presztízsét és lehetővé teszik, hogy megvesse lábát Abessziniában, amely azután további terjeszkedésnek lesz alapja. Ez a politika természetesen kigúnyolása volna az angol közvéleménynek, de megfelelő bizonyos hatalmas befolyásoknak, melyek diplomáciai és pénzügyi köreinkben érvényesülnek.

Olaszország természetes boldogan üdvözölné a helyzet ilyen alakulását. Most már valószínűleg belátta, hogy az a hadjárat, melybe belefogott, végtelenül nehéz és megerőltető és kimenetele igen tövises lehet. Az abesszinek eddig igen bölcsen tartózkodtak a nyílt csatáktól, úgyhogy az olasz haderőnek eddig nem volt alkalmuk arra, hogy az ellenséget összezúzzák. Most heroizmusmentes óvatossággal nyomulnak előre. Nem kockáztatnak. Nem akarnak még egy aduái vereséget. De mennél mélyebbre hatolnak be az országba, annál kedvezőtlenebb lesz a talaj, műszaki szempontból. Minél jobban jutnak előre, annál sebezhetőbbé válnak közlekedési vonalaik. Egy expedíció az abesszini hegységbe még akkor is elég veszélyes volna, ha megvert ellenséget üldöznének — és kétségbeesetten veszélyes, ha az ellenséges haderő még teljesen intakt. Badoglio tábornagy, az olasz vezérkar főnöke látogatást tett Kelet-Afrikában és most visszatért, hogy jelentést tegyen Mussolininak. Nem lehet nagyon kellemes a beszámolója, mely felsorolja, hogy az ország meghódítása mennyi embert, pénzt és időt követel.

Fel lehetne vetni a kérdést: ha Franciaországba idegenek hatolnának be, megelégedne-e, ha a Népszövetség olyan támogatásban részesítené, mint Abessziniát? Mit szólna ahhoz, ha hatheti invázió után népszövetségi tagtársai nagynehezen beleegyezének abba, hogy nem vesznek német árut? Hosszu ideig fog tartani, amíg az ilyen rendszabályok anyagi zavart okozhatnak Olaszországnak.

Huszonkét és félezer méter magasságba jutottak el a dakotai Rapid Cityben felszállott sztratoszféra-ballon utasai. Newyorkból jelentik: A dakotai Rapid Cityben felszállott sztratoszféra-ballon utasai 22 és félezer méter magasságba jutottak el. E nagy magasságban felszállás közben rádióbeszélgetés folyt le a balon gondolatjából többek között Londonnal is. A ballon szerencsésen földet ért most megkezdődött a mérések ellenőrzése.

A 40 éves mozi

Huszonhét nemzet kiküldöttei ünnepelték a Sorbonne-on Lumiéret, a „film apját”

Párizs, november 12. 1895 december 28. A párizsi Grand Boulevard-on hullámlzik a nép. Itt-ott csoportba verődve beszélgetnek. Senki se siet. A lovasfogatok lassan camognak a kövezeten. A Boulevard Capucines-en, egy pár lépésre az Operától, a Grand Café bejárata előtt furcsa kis tábla. Egy szó áll rajta: CINEMATOGRAFIE. Alatta apró betűvel, mintha nem oda tartozna: Lumiére. Egy-egy bámészkodó sétáló megáli a tábla előtt: Hm, hát ez meg micsoda?

A zsufolásig telt pinchehelyiségben, ahol Párizs legelőkelőbb, háborúelőtti publikuma hullámlzik, körülrajongva, megcsodálva, két nagyon szerény, nagyon sápadt, 35 év körüli fiatalember tördeli kezeit és mondogatja sóhajtozva:

— Mindent meglátunk, kérem, legyenek türelemmel, mindent meglátunk...

A két felszög fiatalember Auguste és Louis Lumiére volt.

35 franktól 125 millióig

Az első filmbemutató, amelyet 1895 december 28-án tartottak a párizsi Grand Café szuterénjében, 35 frankot hozott a rendezőknek. Ma egy nap alatt 125 millió frankot vesznek be a világ összes filmszínházai. Ez a két statisztikai szám élénkebben illusztrálja a mozi történetét, mint sok magasztaló beszéd, szónoki dicshimnusz.

Az első bemutatott filmet, amelyet Lumiére a la ciotati állomáson vett fel 1895-ben, ámulattal fogadta a párizsi publikum. Nem volt újság a fotográfia, láttak már élőképet, hallottak már Marey chronografia-kísérleteiről. És az első valódi, mozgó, élő filmkeresre mégis azt mondták, hihetetlen, gunyos mosollyal: „boszorkányság, csalás”.

Még néhány filmet vetítettek le a Lumiérestestvérek a bizalmatlan publikum előtt azon az emlékeztetés estén. Többek között egy fal lebonthatását ábrázoló jelenetet, egy bárka tengerre bocsátását. A nézőtér hajthatatlan maradt. Még gondolatlan sem ismerte el, hogy becsültes és keserves munka gyümölcse a furcsa szenzáció. Ugy érezte, hogy valahogyan becsapták és gyanakodva rázták meg Louis Lumiére kezét a kijáratnál:

— Csak így tovább, Lumiére, talán még lesz magából valami.

Biztatásnak ez is elég volt.

Ünnep a Sorbonneon

1935 november 6. A Sorbonne dísztermében a közársasági elnökkel szemben, „halhatatlan” akadémikus kollegáitól körülveve, Mario Roustan közoktatásiügyi miniszter jobbján, zavartan, szerényen, meghatottan hajlong a reflektorok vakító fényében az öreg Louis Lumiére. Ugyanolyan szerényen, ugyanolyan igénytelen egyszerűséggel fogadja Albert Lebrun gratuláló kézsorítását, mint valamikor a Grand Caféban a „jóbáratok” bizalmatlan vállvonogatását.

A mozi negyven éves

Louis Lumiére jubilál. Az ősz, derisarcu öregur, a tudomány ezermestere, aki hosszú évek óta egyre fur-farag Párizs melletti kis laboratóriumában, egyre tökéletesítve a kitalált megoidást, sohase pihen meg. Tavaszkor mutatta be az „Académie des Sciences” tudományos közönsége előtt a fáradhatatlan fizikus a plasztikus film tökéletesített és egyszerűsített módozatát, ma a film színezésén törí a fejét. De minden dicsőség ellenére megmarad Lumiére annak a végtelenül egyszerű, szerény tudósának, aki az apja festék-kereskedéséből utrakelt, hogy egy új műfajjal tegye gazdagabbá az embereket.

Huszonhét nemzet hódolata Vitathatatlan, hogy a film technikája és a kinematográfia feltalálása ugyanolyan szorosan fűződik Louis Lumiére nevéhez, mint a könyvnyomtatásé Gutenbergéhez. De mint-hogy Gutenberg sem egyedül találta fel a betű sokszorosítását, úgy Lumiére sem egyedül apja a moziknak. Sokan foglalkoztak a kinematográfia problémájával Lumiére előtt és vele egyidőben. Kétségtelen, hogy Le Prince, francia tudós, 1888-ban filmszalagos mozifelvétőgépet talált fel és ezt hat európai és amerikai országban védjegyeztette. Kétségtelen az is, hogy Jules Marey (egy másik francia tudós) 1893-ban levetített néhány jóbáratja előtt egy kis filmtekeréscet, amelynek eredetijét ma is őrzí a lyoni Ecole Marey. De Le Prince tragikus módon elült 1890-ben és vele összes iratai, rajzai, védjegyzett apparátusai is. Marey viszont végtelen tudásával, nagy fizikai képzettségével, egyszerű laboratóriumi kísérletet látott a mozi feltalálásában. Örült az elért sikereknek, amelyeknek híre dolgozószobájá falán túl sohase jutott, szívesen dolgoztatott újabb eredmények reményében, de nem gondolt a mozi tökéletesítésére. Nem látta meg a találmány nagyszabású jövőjét, forradalmi újdonságát.

Sokszor vetették a Lumiére-testvérek szemére, hogy min feltalálók szerepelnek, amikor a találmányhoz magához semmi közük. Ez nincs egészen így. Mert bár nagy dolog feltalálni egy elméletet, megkonstruálni egy gépet, amelyik tökéletesen eredeti, de mit ér a teória, ha a gyakorlatban kivihetetlen? Lumiére talán nem találta fel a mozit, de használhatóvá, precízé, élvezhetővé tette. Ő volt az első, aki észrevette a mozi ezer lehetőségét.

Es ha a mozi negyvenedik évfordulóján Louis Lumiére ül a díszhelyen, ő veszi át huszonhét nemzet hódolatát és szerencsekívánatait, akkor ünnepontás lenne elődei dicsőitni.

A Sorbonon nagy amfiteatrumban, ahol a legfelső karzatig minden hely foglalt volt, nappali fényben, amelyet négy oldalról hatalmas fényszóróor araszí a diszasztal felé, 27 nemzet küldötte, a szenátus elnöke, a közársasági elnök, a közoktatásiügyi miniszter, 28 akadémikus és kétezer előkelő jóbárat ünnepli a mozi nagy születésnapját, Louis Lumiére gyermekét.

Az estélyi ruhába öltözött közönség megható arcáról látszik, milyen szeretettel jött

AMI CIPONK AZERT
MERT PALMA A SARKA
AZERT TART KI ANNYI TELEFON
MERT OKMA A TALPA

ide ünnepelni a rózsás mosolyu, hófehérhajú öregurat, aki előtt halmozódnak a sürgönyök, a levelek, dísz tárgyak, érmek, kövek, miniszterek, hódolók nagybecsülésének tanujelei.

Kétórás, végetérni nem akaró, hosszú beszédek után Louis Lumiére áll fel karcsúszerűen és halk, remegő hangon köszöni meg néhány egyszerű, keserű szóban azt a sok kitüntetés, amivel elárasztják és amit szerény munkája meg nem érdemel.

Szünni nem akaró tapsvihár követi ezt a pár mozdulatot.

Lumiére csak egyre mosolyog, bűnbánóan, bocsánatkérvén...

„Tűz”

A Dreptatea

Bucuresti, cuzista fuzio ug nyugvopontra. voltak hajlando nacionalizmus. lescu-Veljean v tesse mellett k amely az elmulo megartotta a „Nemzeti agrar szogezi, hogy s szagban elo lo egyittmukodest kedest szitokak az orszag karat A masik olda lenkedok allotta zajarului ahhoz ramjukat gogist keleyitsék el”. főleg a cuzista ugynevezett „K kerultek ki. Hór zás a kékingese zetősége között, egyittmukodésr volna elfogadha a gogisták meg hogy a szerveze sák. Így hozzájá ingesek a fuzio alakulatot képez kinevezett para professzor hatás

Most aztán sz kékingesek vala tottak a Pache- helységükben. A fejtette, hogy a révén a kereszté az az inranzige lenni, ami a cuzi kimondják, hogy párttól és önálló Annál el is hat vezetnek a „Tűz adják, nyilván a des „Tűkereszt” tájára. A Tűzka iktatta, hogy ne nacionalista alak egységes román remtéséért, amely nioz az antiszen vezetőinek sem.

A „Tűzkampós nifesztumot fog u alakulathoz e új szervezet há sá. E hét folyam le. E két folyam A kékingesek i Manitiu, Gheorgi Stoicescu ezzel hozták a lapok kékinges szerveze le a Tűzkampós Mj lej

A gogista-cuzi nen vesz tudom alakulásáról. A T elfogalva, hogy ja a nemzeti pa 14-ijgyülésről val ben a Dreptatea hogy a cuzisták a a kormánytól a tetés megrendezés — hogy a nover ellendemonstráció belügyminiszter 2 és ebből 16 millió keresztyény nem kezeihez. Időközben a gyűlést, de a pé szolgálóinak zsebe miniszter köteless pénzt, amelyet n rendeltetésére.

Hirek az épülő országból

Az elmúlt napokban az esőzések következtében Tibériás városának egy része víz alá került. Az anyagi kár azonban nem nagy. A város lakói élesen kifogásolják, hogy a kormány a földjavító munkálatokat nem végeztette el és ezért történhetett meg, hogy árvíz károsította a város egy részét. Ha a munkálatokat nem fogják befejezni, az a veszély fenyeget, hogy az egész várost elönti egyszer a víz. Követelik az illetékes köröktől a munkálatok haladéktalan befejezését.

Jeruzsálem városában harminc városi munkás, aki a szemét elégetésével van megbízva, sztrájkba lépett. A sztrájk oka egyrészt béremelés, azonfelül pedig jobb munkaviszonyok követelése. A munkások, tekintettel a kártékony levegőre, amely a hulladékok környékén terjeng, a munkanap csökkentését kérték. A város vezetősége azonban csak a követeléseknek egy hányadát hajlandó teljesíteni. A sztrájk egyelőre áll.

A haifai Hedschas-vasút igazgatósága legutóbbi konferenciáján elhatározta, hogy helyreállítja a transzjordániai határtól egészen Medináig a vasuvonalat. Az utvonallal 730 km. terjedelmű lesz. A munkálatok költsége hozzávetőleg harmincezer fontot fog kitenni. A költségeket Palesztina, Syria, Transzjordánia és Hedschas között fogják felosztani.

XI. Pius pápa a napokban fogadta az egyiptomi Transzjordánia és Palesztina pápai legátusát M. G. Testa érsek püspököt. Az audienca hosszabb ideig tartott.

A legátus kimerítő jelentést tett a pápának a palesztinai aktuális politikai helyzetéről. Közölte vele a zsidó-arab viszony legújabb fejleményeit és jssuv egyre növekedő jelentőségét. M. G. Testa a közeli napokban visszautazik Palesztinába.

A napokban 56 abessziniai honos, aki évek óta él Palesztinában, Jeruzsálemben vonatra ült, hogy visszatérjen Addis-Abeába. A vasutállomáson a Palesztinában maradt honfitársak nagy óvációtak rendeztek a távozó abesszineknek.

Palesztinában rövidesen intézetet álltanak fel, ahol vizsgálódásokat folytatnak az ország klímája kinyomozására. Az intézetben temperatura-méréseket végeznek és pedig a jeruzsálemi és a Földközi tenger partjain való éghajlat megállapítására. Hasonlóképpen megfigyelő állomást álltanak fel a Holt tenger környékén is. Az intézet főszerelessét M. Wilbuschevitz, palesztinai klimatológus adta, akinek nagy része van azonfelül az épület létrehozásán is.

A Kidron-völgy közelében, mint ismeretes, a jeruzsálemi héber egyetem archeológiai osztálya kutatásokat végeztetett. Az ásások során a napokban egy zsidó temető került felszínre. A temető kétségtelen megalapítások szerint a második szentély idejéből származik.

A jaffai, telavivi és jeruzsálemi kereskedelmi kamarák közölték a damaszkuszi ipari

kiállítás vezetésével, hogy részt kívánnak venni a kiállításon. A kiállítást 1936-ban tartják meg és pedig Északafrika és a közel-kelet országainak részvételével. Eddig a kiállításban való részvételüket a következő országok ígérték be: Törökország, Palesztina, Transzjordánia, Irak, Hedzsasz, Egyiptom, Afganisztán, Britindia, Tunisz, Algir és Marokkó.

Petach-Tikva közelében egy új, negyven házból álló telep munkálatait végezték most be. Az új kolónián 74 család fog letelepedni. Közöttük 44 olyan familia, amely 10—15 dunamot fog megművelni. A többiek külső munkára mennek, de egy-egy dunamot ők is meg fognak művelni, főleg vetemény-termelés céljából. A kolónia finanszírozását a „Palestine Economic Corporation” vállalta.

Hivatalos jelentés szerint ez év október 27-ig Palesztinából 133,501 láda grapefrutot és citromot exportáltak. Az angol piac, amely a palesztinai gyümölcsök legjobb fővevője, jó áratokat biztosít ezidén is a palesztinai grapefrut számára. A narancsok exportálása már folyamatban van. Azt hiszik, hogy az Anglián kívüli európai piacon is jó áratokat lehet majd narancsért és grapefrutért elérni.

A Palesztina-kormány hivatalos gazdasági lapja legutóbbi számában közli, hogy 1934-ben az ország 26 helyén körülbelül 7 millió font sterlinget investáltak új építkezésekbe. 1933-ban az építkezésekbe investált összeg 5 millió és 600,000 font volt.

A Histadruth legutóbbi akciója következtében nagyszámú zsidó munkásokat alkalmaztak az állami intézményeknél. A postánál, a vasutnál és egyéb állami üzemekben az utóbbi hetekben 25 zsidó munkást helyeztek el.

Ca-Bu
INGYEN
utazás Bucurestibe
„CA-BU” füzettel
Kapható: Az „Europa” Román Nemzeti Utazási és Idegenforgalmi Vállalat irodáiban.
1. „Europa” Organizația Națională Română de Voiaj si Turism.
„Economia” Piața Unirii Nr. 23.
2. „Europa” Organizația Națională Română de Voiaj si Turism.
„Hermes” Cal. Reg. Ferdinand 13

„Tűzkampószereszt” névvel új szélsőséges szervezet alakult

A Dreptatea követeli a gogistáknak november 14-ikével kapcsolatosan kifizetett 16 millió lej visszatérítését

Bucuresti, november 12. A gogista-cuzista fuzio ügye még mindig nem jutott nyugvópontra. Azok a gogisták, akik nem voltak hajlandók vezérüket a szélsőséges nacionalizmus karjaiba követni, I. Vasilescu-Veljean volt kamarai alelnök vezetése mellett külön pártot alakítottak, amely az elmúlt héten már zászlót is bontott a fővárosban. A disszidens csoport megtartotta a gogista párt régi nevét: „Nemzeti agrárpárt” és programjában leszögezi, hogy szükségesnek tartja az országban élő lojális kisebbségekkel való együttműködést, mert minden ellenségeskedést szító akció végeredményben csak az ország kárára lehet.

A másik oldalon azok a cuzista elgedetlenkedők állottak, akik nem akartak hozzájárulni ahhoz, hogy intranzigens programjukat gogista befejeszkedéssel „sekélyesítsék el”. Ezek az intranzigensnek főleg a cuzista szervezet rohamcsapata, az úgynevezett „Kék ingesek” szervezetéből kerültek ki. Hónapokig tartott az alkudozás a kékingesek és a fuzionált párt vezetősége között, anélkül, hogy a további együttműködésre vonatkozólag sikerült volna elfogadható platformot találni, bár a gogisták nagy engedményeket tettek, hogy a szervezet fennmaradását biztosítsák. Így hozzájárultak ahhoz, hogy a kékingesek a fuzionált párton belül önálló alakulatot képezzenek, amely kizárólag a kinevezett parancsnok: Nichifor Crainic professzor hatásköre alá tartozzék.

Kiválnak a kékingesek

Most aztán szakadásra került sor. A kékingesek valamelyik este gyűlést tartottak a Pache-bulvard 144. szám alatti helységükben. A felszólalók nagyrésze kifejtette, hogy a gogistákkal kötött fuzio révén a keresztény nemzeti párt megszünt az az intranzigens nacionalista szervezet lenni, ami a cuzista párt volt. Ennélfogva kimondják, hogy teljesen elszakadnak a párttól és önálló szervezetet alakítanak. Azonnal el is határozták, hogy az új szervezetnek a „Tűzkampószereszt” elnevezést adják, nyilván a francia La Roque ezredes „Tűkszereszt” nevű szervezetének mintájára. A Tűzkampószereszt programjába írták, hogy nem fogja zavarani a többi nacionalista alakulatokat, és harcolni fog egységes román nacionalista front megteremtéséért, amelyből nem szabad hiányozni az antiszemita diákszervezetek volt vezetőinek sem.

A „Tűzkampószereszt” a napokban manifestumot fog intézni az országhoz. Az új alakulathoz eddig a cuzista ifjusági szervezet három tagozata csatlakozott le. E hét folyamán megválasztják a Tűzkampószereszt romániai vezéreit is.

A kékingesek három vezére: dr. Ovidiu Manitiu, Gheorghe Dimitriu és Oscar Stoianescu ezzel egyidejűleg tudomására hozták a lapoknak, hogy kilépnek a volt kékinges szervezetből és nem csatlakoznak a Tűzkampószeresthez.

Mi van azzal a huszmillió lejjel?

A gogista-cuzista párt hivatalos lapja nem vesz tudomást az új szervezet megalakulásáról. A Tara Noastra azzal van elfoglalva, hogy gunyorosan aposztrofálja a nemzeti parasztpártnak a november 14-i gyűlésről való lemondását. Ezzel szemben a Dreptatea már napok óta követeli, hogy a cuzisták adják vissza a pénzt, amit a kormánytól a november 14-i ellentüntetés megrendezésére kaptak.

Rámattunk arra, — írja a Dreptatea — hogy a november 14-i gogista-cuzista ellendemonstráció megrendezésére Inculet belügyminiszter 20 millió lejt ajánlott fel és ebből 16 milliót már folyósítottak is a keresztény nemzeti párt vezetőségének kezébe. Időközben a kormány betiltotta a gyűlést, de a pénz akkor már a kormány szolgálatának zsebébe vándorolt. A belügyminiszter kötelessége visszakérni ezt a pénzt, amelyet nem fordítottak eredeti rendeltetésére.

A november 14-él kapcsolatos események leleplezték Gogát is, a kormányt is. Kiderült, hogy milyen eszközökkel akarta a kormány megvédeni létét és kiderült, hogy milyen eszközöket vesz igénybe a keresztény nemzeti párt úgynevezett „népszerűségének” megteremtéséhez. A dolgok azonban nem maradhatnak ennyiben. Az állam pénzt elorozták. Abból a költségvetésből, amely a közszolgálatok legsürgősebb szükségességeit is alig fedezi, szubvenciókat folyósítanak, átmeneti politikai

alakulatoknak, amelyeknek ilyképpen próbálnak valamelyes helyet biztosítani az ország politikai életében.

Ezt Inculet semmivel nem magyarázhatja ki, ezért a belügyminiszter semmivel sem fedezheti magát. Inculetet felelőssé tesszük a gogisták rendelkezésére bocsátott 16 millióért. Az államot kártalanítani kell. Inculet pedig vonja le a konzekvenciákat. A belügyminiszter jelenléte, aki ilyen galádság elkövetésére képes volt, nem tűrhető többé a kormányban.

Általános bányászsztrájk készül Angliában

LONDON, november 12. A bányakerületekben megkezdődött a szavazás az esetleges általános bányászsztrájk kérdésében. Az eredményt előreláthatólag szerdán fogják kihirdetni. Újabb jelentés szerint megkezdődött a bányászok végrehajtó bizottságának ülésezése is, a sztrájk esetleges kimondása utáni intézkedések előkészítésére.

SELECT MOZGÓ

Ma különleges premier!

MARTHA EGGERTH

csodáshangu művész nő legújabb szenzációs zenés vígjátéka:

SZŐKE CARMEN

A többi szerepekben: SLEZAK LEO, IDA WUST, WOLFGANG LIEBENEINER.

A spanyol jobboldal uralmának eredménye: panama, korrupció és világraszóló botrány

Az egész rezsimit elsöpréssel fenyegetik a panamabotrány hullámai

Madrid, november 12. A spanyol kormány válsága, úgy ahogy elintéződött, de a belőle leszűrődött tanulság elevenen él a spanyol közvéleményben. A tanulság pedig az, hogy a jobboldali kormányzás a legteljesebb mértékben visszahozta a régi monarchista idők minden korrupcióját, a kijárók, a panamisták, a csempészek aranykorszakát. Ilyen módon hozzák be és gyümölcsöztetik azokat a milliós összegeket, amelyeket a jobboldali uralom haszonélvezői a választás céljaira „áldoztak”.

A gabona, a cukor monopólium körüli visszaélések már régóta állandó közbeszéd tárgyai és köztudott, hogy a katolikus néppárt és a radikális párt politikusi milliárdokat vágtak zsebre, hogy egy-egy konzorciumnak kedvezzenek. A napokban kipattant Strausz-ügy azonban mindezen teljesen túl tesz, sőt ha méreteiben nem is, de kivitelben és vakmerőségben egyenesen vetekszik a hírhedt Stavisky-ügygel. Ebbe az ügybe bele van keverve a radikális párt jórésze.

Tízerek, százerek, miniszterelnök, miniszterek és mások megvesztegetésére

Strauss Dániel holland bankár 1934 májusában Spanyolországba jött, hogy itt játékkaszinót létesítsen. A játékkaszinó ügyét hamarosan „előkelő pártfogók” karolták fel, az akkori kormány tagjai és más nagyrangú közéleti funkcionáriusok, akik valamennyien mint a részvénytársaság részvényesei akartak szerepelni. A részvénytársaság létre is jött és ennek tagjai lettek Pichy Pon, a katalán fő kormányzó és Barcelona polgármestere, valamint Aurelio Lerroux, Lerroux akkori miniszterelnök unokaöccse és fogadott fia, aki magát Leroux képviselte a társaság-

ban. A kaszinó még meg sem nyílt, a részvénytársaság tagjai már azon veszekedtek, hogy kinek mennyi százalék jusson.

Strauss bankár a köztársasági elnökhöz intézett följelentésében megemlíti, hogy Aurelio Lerroux, Lerroux fia vállalkozott arra, hogy Pichy Pon-nal egyetemben meg szerzik a kaszinó engedélyt és ebből a célból 100 ezer pezétát kértek Salazar Alonso belügyminiszter és 50 ezer pezétát Benzo államtitkár megvesztegetésére. Majd további 400 ezer pezétát kértek az összes alant hivatalkók és funkcionáriusok megvesztegetésére, amely összeget azonban Aurelio Lerroux kijelentése szerint a spanyol minisztertanács megvesztegetésére fordították. Eközben Lerroux miniszterelnök barátja, Miguel Galante spanyol katonatiszt vállalkozott arra, hogy Valdiviát, a spanyol rendőrség főnökét ötvenezer pezetával megvesztegeti, hogy ne gördítsen akadályt az engedély megszerzése elé. Mindezeket az összegeket az engedélykírt megvesztegetése pillanatában kellett kifizetnie a bankárnak. Az engedély megszerzése egyre húzódt, közben jelentkezett Lerroux másik barátja, Vinardell újságíró, aki tizenháromezer pezétát vett föl közvetítő díj címén. Belevonták az üzletbe Sigfrido Blasco képviselőt is, aki félmilliót kért Sampernek, a jobboldali kormány miniszterelnökének megvesztegetése céljából. Aurelio Lerroux úgy az apja, mint Salazar belügyminiszter számára órákat vásároltatott több, mint ötezer pezeta értékben ajándékként. Az óra annyira megtetszett a belügyminiszternek, hogy még egy órát vásároltatott magának. Végül Samper miniszterelnök és Salazar belügyminiszter megadták az engedélyt a kaszinó, amiről a san sebastiani kormányzó értesítette Strauss bankárt. Ugyanakkor Blasco táviratozott a bankárnak, hogy a miniszterelnök várja

Ne vásároljon!

Bűrszöveget vagy matrachuzatot, Linoleumot vagy viaszosvásznat De még kárptoskellékeket sem

Mig meg nem tekintette

A mi árunkat, a mi árainkat.

Boskovics Testvérek

Cluj, Str. Regina Maria 15.

Brasov, Str. Hirscher 20.

Targu-Mures, P. Reg. Ferdinand 42.

a kialakított összeget, amelyet közben négyszázezer pezetában állapítottak meg. Kormányvesztegetés után rendőrségi zsarolás

Közben a játékkaszinó céljaira a holland bankár kibérelt egy egy hatalmas főúri palotát, óriási költséggel restauráltatta, nagy személyzetrel és felszereléssel hozzáfogott a kaszinó üzembehelyezéséhez. Amikor azonban megnyitották a kaszinót és ezernyolcszáz látogató szorongott a helyiségekben, háromórás játék után hirtelen detektívek jelentek meg és revolverrel a kezükben lefoglalták a játékasztalokat és megszüntették a játékot. Az engedélykírt visszavonását a protektorok azzal magyarázták, hogy csak 100 ezer pezétát kaptak és Lerrouxék ki akarták szorítani Pichy Pont a kaszinó igazgatóságából, mert azzal érveltek, hogy ők szereztek meg az engedélyt.

A kaszinót a Baleari szigeteken állították föl újra. Az engedély megszerzésére újabb százezeret kértek és kaptak, mert a hadügyminiszter hozzájárulását is meg kellett kapni. Újra hatalmas összegekbe került a bankárnak a kaszinó megnyitása és üzembehelyezése, de a megnyitást követő nyolcadik napon a rendőrség újra bezárta a kaszinót.

Újabb pénzeket kértek az engedély újra való megszerzése céljából, azonban a bankárnak hárommillió pezetája uszott el az üzleten és többet nem volt hajlandó adni. Visszakövetelte az engedély megszerzését célzó összeget és mivel ezt nem kapta vissza, a köztársasági elnökhöz megírta följelentését.

Igy derült ki a panama minden részlete, amely óriási felháborodást keltett a spanyol közvéleményben és elsöpréssel fenyegeti az egész rezsimit.

És aztán fiatal...

részére nélkülözhetetlen a krémszerű habot képező LETON-szappan, mert mosás után olyan lesz az arcból, mint a legfinomabb krém használatánál.

megőrzésénél használja a LETON-szappant az alább leírt módon: Szabály: Esténként mossa arcát a LETON-szappan krémszerű habjával. E gyengéden ható krémes habot hagyja arcán néhány másodpercig. Utána öblítse le bő melegvízzel. Ez az egész! Másnap reggel friss, barsonyosan üde arc fogja a tükörben mosolyogva üdvözölni.

A LETON-szappan hatását nagyszerűen fokozza az eredeti LETON arcej és LETON pudr!

LETON SZAPPAN

Beszerezhető 22 lejért minden gyógyszertárban, illatszertárban és drogériában, valamint a főraktárban: Parfumeria Royal Oradea, Sas-passage.

A király egyenes felhívására állott el a nemzeti parasztpárt november 14-től

Tatarescu fogja felolvasni pénteken a parlament őszi ülészakát megnyitó trónbeszédét

Bucuresti, november 12. (Az Uj Kelet tud.) A Curentul mai számában a belpolitikai helyzettel foglalkozva, megállapítja, hogy a kormány sorsát és a nemzeti parasztpárt reményeit illetően végleges következtetésekre csak a parlament megnyitása után fog tehetni a politikai világ. A trónbeszéd megfogalmazásában rendszerint vissza tükröződik a bizalom mértéke, amellyel az uralkodó kormányával szemben viselkedik. Állítólag a trónbeszéd, amelyet Tatarescu az uralkodó nevében fel fog olvasni, az ország külpolitikai helyzetére és a hadsereg felfegyverzésére helyezi a hangsúlyt. Felemlíti a trónbeszéd a Tatarescu-kormány megvalósításait, anélkül azonban, hogy akár a sorok között is sejteni engedné, hogy a kormánynak messze menő reményei lehetnének a jövőre vonatkozólag.

Iorga véleménye a nemzeti parasztpárt kommunikációjáról

A nemzeti parasztpárt kommunikációja körül, amely arról beszélt, hogy Mihalache és Lupu dr. audienciája nyomán a politikai helyzet megváltozott, változatlan énkéséggel folyik a poeména a fővárosi sajtóban. A jobboldali lapok szerint Mihalache izléstelenséget és tiszteletlenséget követett el akkor, midőn úgy tett, mintha az uralkodó nevében tenne megállapításokat a politikai helyzetről.

Iorga professzor hosszú nyilatkozatot adott a kommunikációról az Univerisulnak. Szerinte nincs a világon még egy ország, ahol egy ellenzéki párt hivatalos közleményeket adjon ki a korona nevében. És nem volt még a világon kormány, amely egy ilyen bejelentés után — amelynek megjelensét a cenzurának módjában állott megakadályozni — továbbra is hatalmon maradjon, mintegy azoknak jóindulatából, akik örökre aspirálnak. Amíg egy kormány hatalmon van és meg kell őriznie teljes autoritását, megengedhetetlen dolog az, hogy állandóan panasza járjanak a királyi palotába, mert ebből az intrikák végtelensége szokott kikerülni. A korona tanácsai csak akkor kezdődnek, amíg megvonta bizalmát egy kormánytól. A koronát nem lehet belekeverni pártkombinációkba és a hatalomra jövetel jegyében a közrend ellen szervezett merényletekbe. Ami már most a nemzeti parasztpárt kommunikációját illeti, amelyből az csendül ki, mintha kibékültek volna a koronával, az a meggyőzősége, hogy senkinek sem baráti, sem ellenséges viszonyban a koronával, amelynek a politikai helyzettel kapcsolatos hívós és tárgyilagos akcióját mindenkinek tisztelnie kell. Nem lehet szó sem öfelsége ellenségeiről: Mihalacheról, — fejezte be nyilatkozatát Iorga professzor.

Mit jelent a „politikai helyzet megváltozása“?

A Dimineata szerint a nemzeti parasztpárt a politikai helyzet megváltozása alatt nem azt értette, hogy a liberális kormány rövid időn belül el fog távozni helyéről. Ez nem is volt a párt célja. Tatarescu constantai beszédében jó és rossz magavi-seletű osztályzatokat osztogatott az ellenzéki pártok között, s míg egyrészt kiemelte a gogisták érdemeit, másrészt a nemzeti parasztpárttól elvitatta azt a jogot, hogy magának vindikálja a hatalmat. Mihalache és dr. Lupu az audienciák során meggyőződhetek arról, hogy a constantai beszéd a miniszterelnök személyes véleményét tükrözi vissza. És ez is megváltozott időközben. A támogatás, amelyben a kormány a jobboldali szervezeteket részesítette, ugyancsak a miniszterelnök egyéni akciója volt, amelyet a kormány többi tagjai élénken helytelenítettek. Tatarescu veszélyes játékba kezdett, amelyet lelepleztek. Ma már senkinek vonatja kétségbe a nemzeti parasztpárt kormányváltási jogát. Mihalache látva, hogy ak-

ciója célt ért, elhatározta a november 14-i gyűlés elhalasztását.

Goga és Cuza a kormány zsoldjában

Ugyanebben az értelemben beszélt Armand Calinescu is, a nemzeti parasztpárt pitei szervezetének végrehajtóbizottsága előtt. A közvélemény — mondotta a volt belügyi alminiszter — meggyőződhetett Goga és Cuza politikai szervezetének jellegéről és céljairól. Ez a szervezet hihetetlen ügyetlenséggel leplezte le önmagát. Már régóta tudtuk, hogy a liberális kormány támogatja a jobboldali mozgalmakat. Elegendő bizonyíték volt erre vonatkozólag kezünkben. Nem nagyon értettem meg, hogy miért teszik ezt, hiszen saját maguk alatt vágták el a fát, mert egy-

jobboldali akciónak elsősorban nem mi, hanem a liberálisok esnének áldozatul. Az előre látás hiánya és a teljes politikai vaktság vihette tehát csak a liberálisokat ebbe az irányba. Ha a jobboldali szervezetek valamennyire megerősödtek az utóbbi időben, úgy ez semmi esetre sem a mi kárunkra történt, hiszen a nemzeti parasztpárt népszerűsége csak nőtt az utóbbi időben. A jobboldali szervezetek a liberális tömegekből táplálkoznak. A parasztság már akkor gyanított valamit, midőn látta, hogy a cuzista gyűlést a kormány agensei készítik elő. A huszmillió szubvenciós kapcsolatos hírek aztán végleg felvilágosították az embereket.

Időközben Mihalache és dr. Lupu audienciát kértek az uralkodótól. A párt vezetési minden biznnyal igyekeztek meggyőzni a felsőbb fórumokat arról, hogy a Tatarescu-kormány népszerűtlen az országban és képtelen megbirkózni a reá háruló feladatokkal. Midőn aztán az alkotmányos fórum felhívta pártunk vezetőit, hogy függeszték fel a demonstrációt, a párt kész volt tisztelettel meghajolni az uralkodó kívánásáig. A Tatarescu-kormány ma már inkább egy fantomnak tekintendő, amely rövidesen eltűnik a politikai horizontról. Végül Madgearu ki-

jelentette, hogy a kormányutódlás teljes bizonyossággal a nemzeti parasztpártot fogja megilletni. Goga Octavian hatalmi próbálkozásai végleg meghiusultnak tekinthetők.

Csak elhalasztották a november 14-i demonstrációt

Érdekes, hogy a nemzeti parasztpárt vezetősége a november 14-i demonstrációt csak elhalasztotta, de nem mondott le róla. Dr. Socol Aurel, a párt cluji tagozatának elnöke, kijelentette a Patria munkatársa előtt, hogy a gyűlésre vonatkozólag kiadott rendelkezések érvényben maradnak arra az eshetőségre, ha annak megtartása mégis szükségessé válna. A nemzeti parasztpárt ezzel a legkevésbé sem mondott le a Tatarescu-kormány elleni harcáról. Ellenkezőleg, a harcot még nagyobb energiával fogják folytatni.

A Románia Nauă, a maniusták lapja, mai számában felhívja híveit, hogy őrizzék meg bizalmukat Mihalacheval szemben. A Románia Nouă nem osztja ugyan Mihalache véleményét az alkotmányos kérdésben folytatott taktikát illetően, de készséggel fogja elismerni, hogy tévedett, ha Mihalache taktikája eredményesnek bizonyul.

Az angol lapok újra aggasztónak ítélik a távolkeleti helyzetet

Japán cirkálót rendeltek Sanghai partvidéke elé. Ujabb kínai területek megszállására készül Japán? Összeült a Koumintang kongresszusa

London, november 12. A japán rendőrség több japán városban razzziát tartott anarchisták kézrekerítésére. Több, mint száz személyt letartóztattak, köztük az anarchisták vezetőit is. Egyidejűleg Tientsinből Japán cirkálót vezényeltek Sanghaiból keletre eső partvidék elé.

Angol lapok újra aggasztónak ítélik a távolkeleti helyzetet. Valószínűnek tartják, hogy Japán a sanghai incidenst ürügyül fogja felhasználni ujabb kínai területek megszállására.

Sanghai jelentés szerint Shapeiból a kianiak tömegesen költöznek át a nemzetközi negyedbe, mert az előváros ujabb japán megszállásától tartanak.

Sanghai japán városrészből is sok kínai költözött el a kínai negyedekbe. A la-

kosság aggodik a helyzet várható alakulásai miatt.

London, november 12. A japán minisztertanács ülésén azt a határozatot hozták, hogy Japán nem veszi részt Kína nemzetközi kölcsönének jegyzésében. A tokiói lapok támadják sir Frederik Leight-Ross angol szakértő pénzügyi terve elfogadásáért a nankingi kormányt s rámutatnak arra, hogy a külföldi tőke új jelentős tőrhódítása Kinában meg fogja romtani a távolkeleti népek békés együttélését e első lépése lesz az idegen pénzügyi zsarnokosság terjeszkedésének.

Londoni jelentés szerint ma Nankingban összeült a Koumintang kongresszusa, amelyen ezuttal a délkinai kiküldöttek is résztvesznek.

URANIA MOZGÓ

Maurice Chevalier

FRANZ LOTHAR „DÖNTŐ ÉJSZAKA“ c. színdarabja nyomán készült rendezésű szellemes vígjáték. A női főszerepben: MERLE OBERON.

közkedvelt művész legujabb filmje: **Csalj meg drágám**

Megerősítette a vádtanács Buntica özvegyének vizsgálati fogságát

Számos körülmény vall az asszony bűnössége mellett

Cluj, november 12. (Az Uj Kelet tud.) Clujnak régen volt olyan bonyolult bűnügyi szencziója, mint a Buntica Vasile-ügy. Az öngyilkosságnak elkönyvelt hirtelen halál, alig néhány héttel a tragikus végü banktisztviselő temetése után gyilkosság váddá bonyolódott, míg a vizsgálóbíró letartóztatta az özvegyen maradt fiatal Bunticánét, aki ellen, minden mély gyásza ellenére, az a vád hogy ő volt a gyilkosa férjének. A fiatal és csinos tanítóképzési tanárnő azonban semmit sem akar tudni erről a szörnyű vádról, hanem fenntartja a nyomozó közegek előtt tett első vallomását.

A vizsgálat azonban, amely szakadaftanul folyt, Buntica temetése után is, olyan felfedezéseket tett, hogy a banktisztviselő halálának eddig nyilvánosságra hozott részletei egyáltalán nem felelnek meg a valóságnak. Ezzel szemben a nyomozás adataiból a következőképpen rekonstruálták Buntica Vasile halálának körülményeit. Buntica a fatális napon leverten jött haza hivatalából este nyolc óra felé. Felesége ágyban fekvő beteg volt. A férj felesége ágyára dobta magával hozott akatáskáját, amelyben revolvere és két

cluji személynek címzett levél volt. A házastársak között feszült volt a hangulat, mert napok óta civódások követték egymást.

Buntica bement a hálószoba melletti fürdőszobába, hogy kezet mosson. A két szoba közti ajtó nyitva hagyta. Felesége ezalatt kinyitotta az ágyra dobott akatáskát, kivette a revolvert és felnyitotta annak biztosító zárját. A következő pillanatban elütötte a fegyvert a fürdőszoba felé. A golyó célt tévesztett: a fürdőszoba csempeburkolatába furódott. A férj ijedten beszaladt feleségéhez, ekkor még nem tudta, hogy mi történt tulajdonképpen. **Állott felesége ágyához.** A beteg fekvő fiatalasszony másodszor is célzott. Most már sikerrel. A golyó befuródott a szerencsétlen ember balszemébe és megsértette az agyat.

Buntica végigvágódott a földön, így taláلتa meg a család, aki aztán áhívta a szomszédos Stanca kórházból dr. Mucuta szolgálatos orvost.

Mint később kiderült két órával a tragédia után megjelent a helyszínen Buntica egyik barátja és üzlettársa, aki azt vallotta a rendőrségen, hogy Bunticáné pár-

nája alól két levél látszott ki. Valószínűleg ez volt az a két levél, amit Bunticáné a revolverrel együtt férje akatáskájából kivett. Amikor azonban a nyomozó hatóságok a helyszínre érkeztek, a levelek már nem voltak sehol. Bunticáné nem akart felvilágosítást adni a levelekről. Nem ismeri el, hogy nála voltak azok.

Az asszony ellen a törvényszéki vádtanács Puscaru bíró elnökletével, Pastia ügyész indítványára megerősítette a letartóztatási végzést. Barbatou vizsgálóbíró az eddigi kihallgatott tanukon kívül tegnap kihallgatta még a pszichológiai intézet két asszisztensét, akik évekként ezelőtt kollégái voltak Bunticánénak.

A vizsgálat most több irányban is folyik. Olyan tanuk kihallgatását is elhatározta a vizsgálóbíró, akik felvilágosítást tudnak adni Bunticáné házasság előtti életéről és házasságáról, amely minden valószínűség szerint nagyon szerencsétlen volt. Az asszony ez év januárjában ismerkedett meg Bunticával, akivel júniusban esküdt meg. A veszekedések azonban napirenden voltak a fiatal házaspár között és egyelőre látszólag ez az egyetlen oka annak, hogy Bunticáné megölte férjét.

A vizsgálat során kiderült, hogy Bunticáné házassága előtt közeli ismeretségben állott egy előkelő állású ismert cluji urral, aki később négyszázezer lej hozományjal ajándékozta meg, hogy Bunticához férjhez menjen. Ebből a pénzből vásárolták valószínűleg drága luxusautójukat, amire nem igen telhetett a banktisztviselő 15 ezer lej fizetéséből.

Az asszony egyelőre tagad és mély gyászban jelent meg a vádtanács előtt. A vizsgálat tovább folyik, de csak nehezen oldódnak meg a tragédia körül bonyolódó szálak.

Érdekes fatális összejárszás folytán, Bunticáné január 9-én ismerte meg férjét, október 9-én történt a tragédia és november 9-én tartóztatták le az asszonyt. A kilences szám ugylátszik nem hoz szerencsét Buntica Vasile feleségének.

Sidy Thal jótékonycélu fellépte az Árvagondozó matinéján

Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó intézményei javára a téli hónapokban tartani szokott rendezvényei sorát egy igazán művészi nivóju matinéval vezeti be.

A műsor központja a kiváló színművész Sidy Thal fellépte lesz, aki társulatával együtt szívesen ajánlotta fel közreműködését a jótékonycélu való tekintettel.

H. Deveseri Anci mozgásművészeti tanárnő növendékei ritmikus táncszámokat mutatnak be, ezenkívül még az ismert Lakatoskvartett művészetében is alkalma lesz a közönségnek gyönyörködni.

A matiné tisztja jövedelme a cluji zsidó tanoncotthon és a tihuai nyaralótelep céljait szolgálja.

Jegyek elővételben is kaphatók az Árvagondozó irodájában (Telefon 6-82), Grünwald és Steiner cégnél, továbbá a Bernáth papirtárban és a színház pénztáránál.

IRÓK ÉS IRÁSOK

Három érdekes erdélyi könyv

1. Czinczár Miklós: Menekülés. A jeromlott, agyonhajszolt erdélyi kisebbségi élet: materiális vonatkozásai mögött csodálatos, szinte érthetetlen energiával új, friss szellemi erők munkálnak. Egyre újabb és érdekesebb írók és művészek bukkanak elő az ismeretlenségből, vagy a féligismertégből egyre színe-sebbre mintázzák az anyagi nyomor, a lelki és szellemi tompulás koldusjelenét.

Héroszi munka az s talán annak bizonyossága, hogy az elnyomottság is van néha olyan kulturális teremtő erő, mint az anyagi biztonság létköre.

Az ujjonnan feltűnt erdélyi írók között különösen két nevet kell illő komolysággal regisztrálnunk: a Czinczár Miklósé: és a Szeneczi Lászlóé.

Czinczár Miklós nem tartozik már a fiatal írógenerációhoz, neve sem egészen ismeretlen a magyar olvasó erdélyi olvasóközönség előtt. Különböző napilapokban több verse, novellája, érdekes és értékes publicisztikai cikke jelent meg. Komoly jelentőségét azonban nemrégiben megjelent regényével: a „Menekülés” cíművel bizonyítja be, melyet az Erdélyi Szépírók Céh adott ki.

A regény egy erdélyi kisváros háború előtti és háborúalatti életét mutatja be, olyan kisvárosot, melyben négy nemzetiség él együtt: magyar, szász, román és zsidó. Bár a regény mesészővése egy tragikus szerelem körül terebélyesedik ki, miliórójában mégis mélyre-látó szemmel bonakoztatja ki a szerző azokat az erket, melyek az élet arcát ténylegesen meghatározzák: az érdekek harcát, mely nemzeti jelszavak köntösében is az anyagi érvényesülésre tör s ebben a törekvésben válik áthidalhatatlan ellentétek hajtóerevévé.

Czinczár a közelmúltba megy vissza, hogy egyéni élményein át — napjaink kisebbségi életének lényegét mutathassa be. S meg meg kell adni: élményeit olyan írói erővel, olyan kiforrottsággal s emellett olyan elbeszélő tehetséggel rögzíti meg, mintha nem is első, hanem tizedik regénye volna a „Menekülés”.

Megelevenítő készségének legkétségtelenebb bizonyossága a román betörés előtti menekülés leírása; realizmusa itt olyan erőre kap, hogy szinte magunkénak érezzük a menekülők nyomászó lelkiállapotát, orunkban érezzük az ókrós szekerek felverte országúti por bűzét, a háború iszonyatát. A kisvárosi postaiiszt impériumváltozás utáni lelki átalakulását, a szerencsétlen prostituálttá süllyedő, egykor dús gazdag szász leány tragikumát is olyan művészettel eleveníti meg Czinczár, mint a mai regényíró- és főleg erdélyi regényíró-generáció közül igen kevesen. Czinczár viszonylag későn kezdett el regényt írni, de türelmének csak halás lehet. Az írói gyermekbetegségek túlháladásával olyan művet alkotott, mely hűjjával van minden szertelenségnek, egyenes, csiszolt és mentes a bánó naivitásoktól. Franciás, tisztult, világos stílusa nagyban elősegíti emberábrázolásának szilárdan tisztaságát s ha nem is igyekszik az emberi lélek legkevésebb megfogható irrealitásaiba lélni — az, amit megmutat belőle: jellegzetesen igaz, szemléletes, épp-ugy karakterizáló, mint tipizáló erejű.

A „Menekülés” kiűnő regény, kiváló tehetségű író munkája, aki még nagyon értékes alkotásokkal fogja gazdagítani az erdélyi irodalmat.

2. Szeneczi László: Székely apokalipszis. Különös, érdekes, nyugtalanító, mindenesetre azonban problematikus könyv a Szeneczi László könyve, mely műfajilag is nehezen kategorizálható. Nem regény, nem novella, nem költemény prózában, inkább — torzóvá rövidítve — mindhárom együtt. Témája csaknem középkori s mégis modern: egy, az éhség gyötrelmeitől vallásos őrdjónésbe eső székely falu lelki zavarának és zavargásának képe, melyet olykor csaknem zolai naturalizmussal, olykor pedig svedenborgi misztikával igyekeznek megeleveníteni — tulsurránón színes, pazarlóan gazdag — nyelvezével a nagyon tehetséges szerző.

Az elbeszélés cselekményének háttérében Magyavit szelleme kísért, a maga kusza, idegzavart, csodákra éhes bomlottságával; kísért a málé és piszok misztikus inspirációja, mely nyílt lázadás helyét — emberfeletti erőkhöz menekül és ugynevezett lelki vonatkozásokban éli ki magát.

Ha az apokapizisnek — mint Dante poklának — természetes velejárója a homály, a színek kusza zavaros és túlélnéke, úgy talán még értékelhetjük is Szeneczi könyvének paraszti, de inkább műparasztos sallangjait. Am azért az író e sallangok mögött is eő-villanó realiztikus látása, tekintetének eredendő világossága, tisztult agyának józan-sága többet jelent számunkra, mint pompá-

zatos stílusának egynémely turterheit disztése.

A szerző igazi européer — kár tehát, hogy olyan témakörhöz nyul, amely városi szeméttől és érzékeny intelligenciájától alapszában véve távoliesik. Szeneczi Lászlónak nem szabad ledegradálnia önmagát; finom szociális érzéke sokkal több kielégülést találhat a városi perifériák életének megrajzolásában, mint primitív paraszti „megváltók” hérosszá való emelésében.

Ismerjük egy kiadatlan, zsidó tárgyú regényét: a „Loewen önkéntes”-t, mely egyike talán a legmodernebb és legjobb regényeknek: monumentális emberábrázolás és megragadó realizmus jellemzi ezt a művet, mely, ha egyszer megjelenik, igazi irodalmi szenzáció lesz.

Ehhez és Szeneczi nagyszerű kritikai írásaihoz mérve: a „Székely apokalipszis” visszafordulást jelent, még akkor is, ha egyébként öserejű írói tehetséggel van megírva.

3. Gy. Szabó Béla: Liber Miserorum. A nyomorúságok könyve ez a könyv — egyetlen sor szöveg nélkül s mégis nagyon sokat mond, olykor többet, mint a szó. Sötétónusu metszetek konturjaiban vonul fel benne a perifériák élete: toprongyos alakok, toprongyos házak, amelyeknek költészete is maga a nyomor. Gy. Szabó Béla, ez a pompás grafikus ama ritka képzőművészek közé tartozik, akik nemcsak a kifejezés eszközeit birtokolják teljes fölényel, hanem van mit ki is fejeznők: a világ nyers valóságain túl — a saját állásfoglalásukat a világgal szemben. Gy. Szabó Béla rajzai nem egy propagandista, hanem egy igazi művész alkotásai, mégis meggyőzőbbek és megrázóbbak, mint a lapos propaganda-rajzok. Végtelen szenvedésről beszélnek, megváltás után kiáltó szenvedésekről, de e szenvedések felett a művész végtelen szeretete lebeg: a Gy. Szabó Béla végtelen szeretete. A pompás grafikai gyűjtemény-könyvet a „Minerva” adta ki meglepő izléssel: és nyomdatechnikai fejlettséggel.

Salamon László

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMÁN OPERA MŰSORA

Szerdán, november 13-án: Mefistofeles.
Pénteken, november 15-én: Vig özevgy.
Vasárnap, november 17-én (matiné): Vig özevgy.

Vasárnap, november 17-én délelőtt 11 órakor: „Gheorghe Dima” filharmónikus társaság szimfónikus hangversenye.)
Hétfőn, november 18-án: Szimfónikus hangverseny. (Ungár Imre zongoraművésszel)

A ROYAL MOZGO MŰSORA.

Ma, szerdán premier: Felhívás a keringőre. Operett világláger. Fősz.: Lilian Harvey. Jön: A vihar. Az első szovjet dráma, szovjet színészekkel.

EDISON MOZGO MŰSORA:

Három világhírnagy egyszerre: I. Journal: Magyari világi csoda. Angol flotlagyakorlatok. II. A Rothschildok. Főszerepben: Boris Karloff. III. Tom Mix: Cirkusz. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órakor.

MUNKAS-MOZGO MŰSORA:

Szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton 6 és 9 órakor dupla műsor: I. A lebilincselte szenvedély. Társadalmi dráma. Főszerepők: Paul Mundi Pat, O'Brien és Barbara Stanwyck. II. A fegyház anygala. Izzalmas bűnlügyi film. Főszerepben: Boris Karloff. Helyárak: 10 és 12 lej.

Modern csöbutor és csillár

detail-kiszolgálásnál is

Gyári áron!

GRUNWALD

“Pistukának cipöcskét és harisnyát, Julisnak ruhácskát és MINDKETTŐNEK EGY-EGY NEGYED SORSJEGYET vásároltam”

AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK

APRÓ HIRJUTÉS

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej. vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Alláskeresőknek 80 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleg levelet csak egy továbbítunk, ha portóbeli, mellékeve van.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda, Cluj, Regele Ferdinand 118.

Kézpénz s prima referenciákkal rendelkezem, Bucurestiben lakom, tízéve, egész Regátot dolgozom. Kereskedelmi, vagy Iparvállalatok képviselőjét keresem. „Szorgalom, becsület” jelégere.

Házvezetőnői állást keres zsidó családnál jófőző, intelligens nő. Cím a kiadóban.

Komplett, alig használt kozmetikai felszerelés jutányos áron eladó. Erdeklődni „Kozmetika” jelégere a kiadóba.

Eladó: használt, féregmentes bútorok, ruhaszekrények, barna vaságyak, éjjeliszekrények, háromajtós tilkórszekrény, asztal, székek. Str. Elisabeta 18.

Naponta frissen fejt kóser tehén- és bivalytej — házhoz is szállítva — kapható Schwartz Ignácánál Str. Gen. Poetas 23.

ארטה כשר

cukrász, eljegyzésekre, esküvőkre s egyéb alkalmakra rendeléseket a legszebb kivitelben, jutányosan készít, Adler, Str. Dubálari-lor 8.

Konyhabutorok, a legmodernebb kivitelben, a legdivatosabb színekben, nagyon olcsón kaphatók a Str. Fántánelei 15. szám alatti asztalosműhelyben.

Jókarban levő írógépet keresek megvételre. Dr Kovács, S'r. Regina Maria 45.

Utazó vidéki inkasszót vagy más megbízást a vasuti jegy 75%-ának megérintése ellenében vállal. Biztosíték 100.000 lej értékű papír. Leveleket „Megbízható ember” jelégere a kiadóba.

Δ Sorsjátékon játszani egyenértékű a biztossággal mert egészen világos mindenki előtt, hogy biztos és kersegtelen esélye van a nyereségre. A sorsjáték bármelyik játékost választhatja a szerencse Minden hónapban, pontosan es bizonnyosan, 15.-én a játékosok egész hosszu sorának nyernie kell. Négy hónap leforgása alatt, egy sorsjáték idején.

35 SZEMÉLY NYER EGY ÉS HAT MILLIÓ KÖZÖTTI ÖSSZEGET

Maga a teru a legjobb bizonyíték
Kérje el a sorsjegyet a tól és tanulmányozza a gondosan

Teljesen helytelen ha MINDENT a szerencsét vár. De még helyetlenebb ha orra előtt becsapja a táját. 200 leiert havonta

NOVEMBER 15.-én van az ELSŐ OSZTÁLY HUZÁSA.

Most van itt az ideje, hogy sorsjegyet vásárolj!

ביה
בייא דער געמיינדע אין מאראשאווואר
איש דער פאסטן פאן אין שוחט צו
צוועטשן.
עס ווירד געווישט אין גוטער בעל
זפלא אונד בעל קורא. געהאלט לויט
פערסנליכער פראיינבארונג. נור בערוף
ענע ווערדן צור פראכט געלאסטן אונד
יא שפעטן ווערדן נור דעם אקצעפ
ירטשן בעשאלט.
רעפלקטאנטן ווערדן ערוכט איהרע
אנפערטס מיט אונאבע דער פאמיליען
לאגע אונאמע קבלות אין אונטער געצייכ
עטע אדרעסט צו ריכטן
Comunitatea aut. izr. Uioara

The Berlitz School of Languages

Timisoara I.
Bulev. Regele Ferdinand No 3, Etaj II.
Limba Română
Langue Francaise
Lingua Italiana
Lingua espaniola
Deutsche Sprache
Englisch Language
Safah Halvrit (Ivrit)
Magyar nyelv
Ruski jazik
Srbski jezik
Egyéni és csoportos tanítás, szakis elsőrendű tanterők által.
Beira kozás naponta 9—21 óra között.

Töltőtollai.

ha rossz, becserejük, vagy megjavítjuk eredeti alkatrészekkel. Elhasznált arany tollhegyeket becsereünk. Töltőtollat díjtalanul megvizsgáljuk. Egyedülálló töltőtoll szaküzlet:
Fehér írógépvállalat
Cluj, Str. Regina Maria 2.

LIL...
LILIA...
LILIAN...
LILIAN...
LILIAN...
LILIAN...
LILIAN...

Tatares
ból jelentik:
gátáson fog
aki később
voit audienci
cegnél tett k

— Ot es
meg a gáz
sét. Berlinb
lentési szer
a gázalaco
Havi teljes
arc. Az egé
letét a kato
párhuzamos
belföldi gáz

— Ha fáj
bélizgalmat,
rongást vagy
előbb valódi
ez a gyomor
ditja, az epe
csereit megél
síti. Az orvo

— Hét te
alkarta vágni
restli zsidó as
Scala uccán
vács részegen
akit elkiserit
fejtsével váj
jére. Majd ő
az orvosok
potban levő
halt meg. ha
Goldenberg á
zemény a me
szonyi letart

— Az aji
követelik. I
press jelentti,
bizottság ala
gileg különbö
cia hormány
hogy a gya
tisztviselők
Tanítsák s az
Bákbán s az

— Roose
mok a béke
jelentik: A
kalmából ta
nök kijelent
mok a béke
mai politiká
az arányba
lyen mérték
Háboru mit
amelynél em
dig sajnos a
béke utján
mi korlátok
okai és ezé
Egyidejű w
Roosevelt e
zölte, hogy
miszterelnök
kai—kanadá
rendezéséne

Alulir
Izrael á
üzletfele
hogy az
hus- és
libabus,
Az ál
aradi or
tőt első
neves o
Megje
pán üzl
tréfonak
hozott h

HIREK

LIL
 LILIA
 LILIAN
 LILIAN H
 LILIAN HA
 LILIAN HAR
 LILIAN HARV
 LILIAN HARVE
 LILIAN HARVEY

legújabb, legesodásabb, legbájosabb operett-száma: **Felhívás a keringőre**
 Premier ma szerdán a ROYAL MOZGÓBAN

Tatarescu újabb audienciája. Bucurestiből jelentik: A király tegnap délután kihallgatáson fogadta Tatarescu miniszterelnököt, aki később Mariaora jugoszláv királynénál volt audiencián. Titulescu Miklós királyi hercegnéi tett látogatást.

Öt csehszlovák gyárállalat kapta meg a gázlárcok előállításának rendelését. Berlinből jelentik: A lapok prágai jelentései szerint öt gyárállalat kapta meg a gázlárcok előállításának rendelését. Havi teljesítőképességük félmillió gázlárc. Az egész lakosság gázlárc-szükségletét a katonai rendelések teljesítésével párhuzamosan két éven belül fedezni lehet belföldi gázlárcok termelésével.

Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, belizgalmat, gyomorégést, vértódulást, szorongást vagy szívdobogást érez, igyék minél előbb valót „Ferec József” keserűvizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epeliválasztást fokozza, az anyagcserét megeléjenti és a vérkeringést felfrisíti. Az orvosok ajánlják.

Hét fejszecsapás után a torkát is el akarta vágni részegeskedő férjének egy bucuresti zsidó asszony. Bucurestiből jelentik: A Scala uccán lakó Goldenberg Dávid nevű Kovács részegen ment haza ma reggel. Felesége, akit elkísértett férje állandó részegsége, egy fejszéssel várta és hét ütést adott le férje fejére. Majd ő maga hívta a mentőket. Amikor az orvosok megérkeztek, az önkivületi állapotban levő asszony kiáltott ki: Nem halt meg, hagyják, hogy elvágjam a nyakát. Goldenberg állapota életveszélyes, de még van remény a megmentésére. A szerencsétlen asszony letartóztatott.

Az algéri arabok az arab nyelv tanítását követelik. Londonból jelentik: A Daily Express jelenti, hogy Algírban mohamedán bizottság alakult, melynek tagjai különböző igénnyeket terjesztettek a francia kormányzat elé. Követelik többek közt, hogy a gyarmaton szolgálatot teljesítő köztisztviselők tanulják meg az arab nyelvet. Tanítsák az arabot a gyarmati tisztviselőkben s az összes tanítványokban.

Roosevelt szerint az Egyesült-Államok a békekért dolgoznak. Washingtonból jelentik: A fegyverszünet évfordulója alkalmából tartott beszédében Roosevelt elnök kijelentette, hogy az Egyesült Államok politikája csak a védekezés és abban az arányban leszállítja hadseregét, amilyen mértékben ezt a többi állam teszi. Háború minden olyan fegyveres invázió, amelynél emberlétekné esnek áldozatul. Eddig sajnos az emberiség előrehaladása a béke útján nagyon csekély. A kereskedelmi korlátok is a nemzetközi konfliktusok okai és ezért ezeket meg kell szüntetni. Egyidejű washingtoni jelentés szerint Roosevelt elnök sajtónyilatkozatban közölte, hogy Mackenzie King kanadai miniszterelnökkel megállapodott az amerikai-kanadai kereskedelmi viszony új rendezésének alapelveiben.

Alulírott Koppel Jakab és Glancz Izrael aradi baromfikereskedők a t. útlefeleink tudomására hozzuk, hogy az általunk forgalomba hozott hus- és zsírmékek (nyers és füstölt libahús, hárj, stb.) szigorúan kóser. Az általunk vágott húsméit az aradi ort. hitközségnél több évet töltött első sakter végzi, kinek több neves ort. rabbitol „kabile”-je van. Megjegyezzük kívánjuk, hogy csupán üzleti érdekből nyilvánították tréfának az általunk forgalomba hozott húst.

Koppel Jakab
 Glancz Izrael

Ungar Imre, a híres vak zongoraművész november tizenegyedikén hangversenyzik a Cluj Magyar Színházban. A világotjáró fiatal zongoraművészek egyik legkiválóbbja, Ungar Imre, november 14-én, csütörtökön este hangversenyt ad a Városi Színházban. Ungar Imre ma nemzetközileg elismert művész a nagy zongoristák galériájában. Nem érdektelen megemlítenünk, hogy Ungar Imre hallatlan energiával és kitarással szinte leküzdhetetlen akadályon keresztül jutott el abba a magasságba, ahova ma a nemzetközi kritika helyezi. Tizenhét hónapos korában elvesztette szemévilágát és mint teljesen világtalan kezdte meg tanulmányait. Az itteni hangversenyén Bach, Brahms, Beethoven, Debussy és Chopin műveit játssza. Jegyek 20-150 lejcs árban a színházi pénztárnál kaphatók.

A Goldmark Zsidó Szimfonikus Zenekar értesíti tagjait, hogy a 26-iki koncertre való tekintettel, 14-én, csütörtök este 9 óra-ker a szokott helyen összegyűlést tart, amelyre az összes tagok pontos megjelenését kéri.

Péntekre várják az itéletet a transzferpanama ügyében. Bucurestiből jelentik: A transzferpanama főtárgyalása befejezéshez közeledik. Ma Simionescu, Nacht védője és Budisteanu, Linzmayer védője beszéltek, mindketten hangsúlyozva védenek ártatlanságát. Délután Tony Iliescu védőjére került sor. Itéletet péntekre várnak.

November 26: Beethoven-est. E hó 26-ika a zsidó kultúrélet egyik legkimagaslóbb emlékeztető napja lesz városunkban. A „Goldmark” zsidó zenekar ezen a napon tartja meg a Magyar Színházban Beethoven-estjét, Boskovic Sándor karnagy vezényletével. A hallatlan nagy zeneköltő Egmont-nyitánya, a pompás ötödik szimfónia és egyik ragyogó zongoradarabja kerül előadásra. Kolár Károly közreműködésével. A Beethoven-est iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg, nemcsak városunkban, hanem a környékbeli városokban is, úgy, hogy — a jelekből ítélve — ez a zeneest nemcsak beíró tartalmában, hanem külső kereteiben is nagyszabásúnak ígérkezik.

Tűz egy erdélyi magyar lakásán Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt a Carol Bulevardon tűz ütött ki Kiss László lakásában. Több órai munka után elfojtották a tüzet, amely nagy kárt okozott.

Az Országos Zsidó Párt Cluj-i Iagozatának

Str. Saguna 7 sz. alatti jogvédő irodájában szerdán, november 13-án déli 1/2-1-1/2 óra között dr. Hermann Lajos tart inspekción.

Orvos-nagygyűlés Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A bucurestiben székelő orvosszövetség november végén nagygyűlést tart, melynek főtémája az orvosi kar válsága. E kérdés ma — az álláshalmozók és a milliómos orvosok kivételével — az ország összes orvosainak körmére ég s így érthető, hogy a gyűlés elé nagy izgalommal néz az ország orvostársadalma. Az orvosszövetség tervezetét dolgozott ki, amely az orvosi kar súlyos anyagi krízisét a betegsegélyző pénztár orvosi-számának emelésével akarja megoldani. A tervezet benyújtása és megvitatása lesz a tervezett orvosnaggyűlés legfontosabb programja. A tervezet szerint táblázatot készítenének azokról az orvosokról, akik a praxisban az orvosi létminimumot nem keresik meg. Ezek a listára felvett orvosok „szerény díjazás ellenében” a betegsegélyzőnek is dolgoznak olyképpen, hogy a honorárium háromnegyed részét a betegsegélyző, egy negyed részét az orvosnál jelentkező beteg fizetné. Ez a tervezet papíron nagyon szép és üdvös és a külföldi demokratikus országokban használatos „szabad orvosválasztás” egy módját veti fel az itteni betegsegélyzők számára is. Mindez azonban csak papíron van így. Ismerve ugyanis az orvosszövetség eddigi kissebbségellenes működését, valószínű, hogy a betegsegélyzőnek „szerény bérét dolgozó” új orvosok listájába kissebbségeket vagy egyáltalában nem vesznek majd be, vagy csak nagyon kis számmal. Félő, hogy az új tervezet a gyakorlatban megint csak a protekciósaknak és az álláshalmozóknak fog újabb jövedelmeket biztosítani. A tervezet mi formájában nagy veszélyeket jelent a privátpraxisra foglalkozó orvosok számára is. A tervezet benyújtói ugyanis szeretnék a betegsegélyző hatáskörét és kötelezővételét az eddigi foglalkozási rétegeken kívül a falusi parasztságra is kiterjeszteni. Ha ez a gyakorlatban megvalósul, abban az esetben éhhalál fenyegeti azokat a nagyjórészt kissebbségi orvosokat, akik vidéken egyedül a privátpraxisra támaszkodva éltek meg eddig.

György görög király visszatérése után feloszlatta a parlamentet. Athénből jelentik: Bizonyosra veszik, hogy György király visszatérése után feloszlattatja a törvényhozást s kiírta az új választásokat.

Ahol még akad haragnivaló. Szegedi jelentés szerint Ábrahám István feketeszéli gazdálkodó feleségül vette Hegedűs Etelkát. A lakodalmat egy helybeli vendéglőben tartották. A négyszáz vendég három napig mulatozott, mialatt elfogyasztott hat hektoliter pulykalevest, öt mázsa husból készült paprikást, öt hektoliter feketekávé, háromezer sósperecet, tíz hektoliter bort, azonkívül rengeteg szárnyast és toriát.

Fokozódik a bucuresti skarlátjárvány. Bucurestiből jelentik: Bucurestiben a skarlátjárvány egyre fokozódik. Több iskola igazgatója kérte az iskolák bezárását. Az egészségügyi hatóságok megtették az intézkedéseket.

Zsidóveréssel kezdődött a bucuresti orvosi fakultás új tanéve. Bucurestiből jelentik: A bucuresti egyetem orvosi fakultásán tegnap nyitlak meg az előadások és már az első előadás alkalmával öt zsidó medikust inzultáltak. A nacionalista diákok a numerus nullus követelésével zavarják az egyetem belbékéjét.

Az oradeai törvényszék feloldotta a sightheti incidens résztvevőinek vizsgálati fogságát. Oradeáról jelentik: Tegnap járt le a sightheti zavargások miatt letartóztatott nyolc parasztember 30 napos vizsgálati fogsága. Az oradeai törvényszék, amelyet ennek az ügynek elindításával megbíztak, mert a sightheti bíróságot kifogásolták, megsemmisítette a letartóztatást és elrendelte a vádlottak szabadlábrahelyezését. A főügyész azonban fellebbezett és ma dönt a tábai vádtanács. Együttal elrendelték Lazar Ilie szabadlábrahelyezését is.

Tea-délután a Vivo-Clubban. F. hó 17-én vasárnap délután 5 órakor tartja a Haggibbor sportegyesület rendez, táncal egybekötött teadélutánját a Kfar Makkabi javára. A legutóbbi tea sikere biztosítja, hogy ez alkalommal is teljes számban fog megjelenni a zsidó ifjuság.

A nyomortól megórtt egy szegény asszony és megfojtotta gyermekeit. Pitestiből jelentik: Mircea Ioana Merisani falubeli asszony sokat szenvedett a nyomortól. Tegnap este a szerencsétlen asszony nem tudott enni adni kis gyermekeinek, mire hirtelen megórtt, magával vitte a gyermekeket az erdőbe, ott megfojtotta, majd elásta őket. A bűnös anya bevallotta tettét a csendőröknek, akik őrizetbe vették.

Gyengélkedés idején, különösen, ha a rosszullétet szorulás vagy keresztfájás fokozza, az enyhe és igen kellemes természetes „Ferec József” keserűviz mindig puha, könnyű székürítést és kielégítő emésztést szerez. Az orvosok ajánlják.

Egy csendőrről élet-halálharca egy beszarábiai falu lakosságával. Baltiből jelentik: Az elmúlt éjjel egy csendőrről, amikor Marandeni faluban haladt, a falusiak egy csoportja megtámadott. A parasztok botokkal rontottak a csendőrökre és bántalmazták őket. A megtámadott csendőrök a levegőbe lőttek, hogy a támadókat elijesszék, mire még többen csatlakoztak a támadókhoz. Szorongatott helyzetükben a csendőrök a tömegre lőttek. Ion Ciocoi nevű parasztot, aki Hiuji Noiból való, a golyó halálosan megsebesítette. Néhányan könnyebben sebesültek meg. A támadók ezután szétfutottak, egyeseket közülük letartóztattak.

A Bolgár Bank alkormányzója Bucurestiben. Koseff, a Bolgár Bank alkormányzója Bucurestibe érkezett, hogy a Banca Nationalal tárgyaljon. Mitija Constantinescu ma fogadta bolgár kollegáját.

A Skoda-ügyben még mindig folynak a vizsgálóbírói kihallgatások. Bucurestiből jelentik: A vizsgálóbíró folytatja a kihallgatásokat a Skoda-ügyben. Stanescu 9 táborno-rot idéz be információk nyújtása végett. Az első Stefanescu Amza volt hadügyminiszter.

Modern csillárt olcsón Constructio
 Piata Unirii 31. Telefon: 83.

A kitünő A DOLF TEFFNER

vezetése a aitt álló zsidó operett-társulat, élén

SIDY THAL

hírneves művésznővel, aki 120 előadáson játszott Bucurestiben, páratlanul nagy siker mellett, erdélyi turnéra indul a következő nagysikerű operettekkel:

„Az utolsó tánc”

„Önagysága karriert csinál”

„Urke Nahalnik”

Ártatlan?

Kitünő rendezés — Káprázatos táncok — Elsőrendű zenekar

Rendező: **B. Brintzler** Karmester: **M. Kreisler**

Az erdélyi turné sorrendje:

November 16 este Cluj
November 17 délelőtt Cluj
November 17 délután Cluj
November 17 este Cluj
November 18 este Cluj
November 19 este Bistrita
November 20 este Satu-Mare
November 21 este Satu-Mare
November 23 este Oradea-Mare
November 24 délután Oradea-Mare
November 24 este Oradea-Mare
November 25 este Oradea-Mare
November 26 este Arad
November 27 este Arad
November 28 este Arad
November 30 este Timisoara
December 1 délután Timisoara
December 1 este Timisoara
December 2 este Timisoara
December 3 este Lugoj
December 4 este Deva
December 5 este Alba-Iulia
December 7 este Targu-Mures
December 8 délután Targu-Mures
December 8 este Targu-Mures
December 9 este Targu-Mures
December 10 este Reghin

Fenti előadásokra a jegyek kaphatók minden városban a Színházi Ügynökségeknél.

Véres összetűzés Északspanyolországban fasiszták és szocialisták között. Madridból jelentik: Az északspanyolországi El Ferrolban a spanyol fálánx elnevezésű fasiszta alakulat egyik tagja revolverével rálőtt 3 szociáldemokratára. Egyiküket el is találta. Súlyos állapotban vitték kórházba. A kerületi kormányzó az összeütközések és fegyveres támadások egyre sürűbbé válása miatt az ifju-fasiszták és ifju-szocialisták kerületi központi szerveit feloszlatta.

Hodza csehszlovák miniszterelnök folytatja a kollektív biztonsági politikát. Párizsból jelentik: Hodza, csehszlovák miniszterelnök a Le Tempsnek adott nyilatkozatában kijelenti, hogy folytatni fogja a Benes által képviselt kollektív biztonsági politikát. Szükség van Középeurópa megszervezésére a gazdasági viszonyok konszolidálásához és a kapcsolatokat rendszeresíteni Bulgáriával, Görögországgal és a Balti-államokkal.

UJ KELET Legújabb hírek

A Harrar—Gigiga vonalon kétszázézer főnyi abesszin hadsereg szállotta meg a magaslatokat

Az olaszok Tembie vidékén is megkezdték az előnyomulást. A négus cáfolja Antale és Sasa Baneh bevételét

Az olasz kormány erélyeshangú jegyzéke a szankciókban résztvevő kormányokhoz

Asmara, november 12. (Rador). Az olaszok tegnap megkezdték Tembie vidékén is az előnyomulást. Egy benzülőtt hadoszlop a Takazze völgyében nyomul előre, hogy megakadályozzon minden esetleges akciót Adua vagy Axum ellen. Az abesszinnek ugylátszik mindenáron a vasutvonal megvédésére törek-szenek és Makalletől délre 50 kilométernyire építették ki állásaikat. Az abesszin hadvezérek között ellentétek vannak, támadjanak-e vagy folytassák-e a visszavonulást. Az olaszok elfogtak egy 300 tevőből álló karavánt.

Délen az abesszinnek a Harrar—Gigiga vonalon veszik fel a harcot. Jelentékeny abesszin haderők, akiknek számát 200.000 emberre becsülik, megszállták a harrarkörnyéki magaslatokat. Főparancsnokuk Nasibu rasz.

Tembien környékén nem találtak ellenséges csapatokat. Egész Tembien Maravigna tábor-nok csapatainak kezében van.

London, november 12. Az abessziniai császár személyesen megcáfolta az újságírók előtt ezt a hírt, hogy az olaszok északon Atalet, délen pedig Sasa Baneh birtokba vették volna.

Párizsi jelentés szerint a Addis Abeában tartózkodó katonai megfigyelők meglepetéssel veszik tudomásul a gyors olasz előnyomulá-sról érkező híreket. Most már kezd általános-sá válni az a vélemény, hogy rövidesen na-gyobb harc nélkül sikerül az olaszoknak el-foglalniok Dzsidzsigát.

Londonban mély hatása van az ogadeni muzulmán törzsfőnök meghódolásának. Most már számolnak azzal, hogy Aossa szultánja is közelebből behódol az olaszoknak.

Európai diplomáciai körökben megállapít-ják, hogy az olasz előnyomulás gyorsasága és az ellenállás gyengesége amellet szól, hogy a nem amhara tartományok és Addis Abeba között tényleg csak laza volt a kap-csolat.

London, november 12. A római abessziniai követ megérkezett Addis Abeába, ahol a császár jelentéstételre nyomban fogadta.

Párizsi híradás szerint Francia-Szomáli-földön erősítik a francia helyőrségeket. A vas-uti vonal őrségeit háromszoros létszámra emelték.

Párizs, november 12. A svéd Vörös Kereszt Abessziniába irányított egészségügyi osztaga Dzsidjutiba érkezett. Huszonöt tonna kötszert és gyógyszer-t és öt kötözőhely teljes felsze-relését hozták magukkal. Az osztag elindult tovább Addis Abeba felé.

Az olasz kormány jegyzéke a szankciókban résztvevő államokhoz

Róma, november 12. (Rador). Az olasz kormány a következő jegyzéket intézte azok-hoz a kormányokhoz, amelyek a szankciókhoz csatlakoztak:

„Az olasz kormány szerint az olasz emlék-irat érveit nem vizsgálták meg megfelelő módon. A népszövetségi alapszerződést nem alkalmazzák a tényleges helyzetnek megfele-lően. Abessziniából számos néptörzs önként helyezi magát olasz védelem alá. Az olasz kormány megszüntette a rabszolgaságot és az abesszin nép nem hódította át az olaszok-ban, hanem olyan hatalmat, amely védelmet jelent a számára. Ezt a védelmet nem is lehet többé ettől a néptől elvenni, mert kü-lönböző borzalmas bosszúállásnak lenne ki-téve.

Minden egyes kormány felelős marad Olaszországgal szemben, az Olaszország elleni tiltó rendelkezések hibás és egy-oldalu alkalmazásáért.

Ugyanezért a fegyverszállítási tilalom fel-függesztése Abessziniára nézve csak súlyos-bitotta a helyzetet. Soha konfliktusok esetén ilyen egyoldalú intézkedést nem tettek. Senki sem vonhatja kétségbe az olasz kormány jog-át, hogy védekezzen és biztosítsa népének egzisztenciáját.

Kénytelen lesz tehát olyan gazdasági és pénzügyi intézkedéseket tenni, amelyek teljesen megváltoztatják majd jelenlegi forgalmás és árucseréjét.

Az olasz kivitelt eltiltása valószínűleg ellensé-ges cselekedet, amely olasz ellenintézkedése-ket von maga után. Olaszország nem akart eltávolodni a genfi fórumtól, amelynek egyik alapítója volt és el akarta kerülni, hogy su-lyosabb komplikációk keletkezzenek. Az olasz kormány mindenestre felhívja az egyes ál-

lamok figyelmét arra a felelősségre, amelyel a folyamatban levő intézkedésekkel magukra vesznek és ezeknek következményeire. Az olasz kormány tudni szeretné, milyen minden egyes kormány álláspontja az Olaszország el-leni megszorító intézkedésekkel kapcsolat-ban. Aláírás: Suvich külügyi államtitkár.

Párizs, november 12. (Rador). Az olasz jegyzéket a lapok a nyugtalanság jelének te-kintik, amely Olaszországot a represszáliák miatt elfogta.

Laval a májusi választásokra akarja szállítani a német-francia megegyezést

Ribbentropp e hó végén érkezik Párizsba. A baloldali nagy tüntetést rendezett tegnap Párizsban

Németországban erőteljes mozgalom indult meg a gyarmatok visszaszerzéséért

London, november 12. (Rador.) Ribben-trop párizsi látogatása — a Manchester Guardian értesülése szerint — e hó végén fog megtörténni. A lap úgy tudja, hogy Laval esetleg el fogja halasztani a francia-orosz paktum ratifikálását.

Párizsban úgy hírlik, hogy Laval a né-metekkel való megegyezést akarja szállí-tani a májusban bekövetkező választások-ra a francia választóknak. Valószínűnek tartják, hogy a jelenleg Párizsban tartó-zkodó Francois Poncet helyébe közelebből Leon Noel prágai követet nevezik ki ber-lini nagykövetté.

Több lap azt állapítja meg, hogy a Raj-nán túl hangot változtattak Franciaország gal szemben s ezért a megindult tárgyalá-sok elé érdeklődéssel kell tekinteni.

Az angol lapok viszont azt állapítják meg, hogy Németországban erőteljes moz-galom indult meg a német gyarmatok visz-

szszerzéséért. A németek a gyarmatok visszaadását akarják annak feltételül kö-vetelni, hogy visszatérjenek a Népszövet-ségbe.

Párizs, november 12. Az északi elővá-rosookban tegnap a munkásbaloldal vörös zászlók alatt vonult ki a temetőkre. Több helyütt karhatalom állta a menetek útját. Néhány ponton összetűzésre került sor a felvonulók és a karhatalom között. A bel-ső városrészekben jelentéktelen incidensek voltak jobb és baloldali frontarcos cso-portok között. Lilleben miniszterviselt baloldali politikusokat jobboldali csoport-tal tetteg bántalmaztak. Több előállítás történt.

Párizs, november 12. A frontarcosok szervezetei az ünnepeken elsősorban nem vettek részt, tiltakozással a tagok illetmé-nyeit megcsontító kormány szükségrende-leteivel szemben.

Szabad devizaforgalmat akar Costinescu miniszter,

ha nem tudja keresztülvinni, úgy lemond állásáról

Bucur sti, november 12. Ma délután az ipar és kereskedelem miniszteriumban ér-keztetést tartottak mindazok a tényezők, ame-lyeknek hivatásuk dönteni külkereskedelmi és devizarendszerünk további sorsáról. Az ér-tekezleten a Banca Națională Mișia Con-stantinescu és több igazgató képviselték.

Constantinescu miniszter tervezetét terjeszt-tett elő.

A Lupta intervju közöl Constantinescu ipar és kereskedelmi miniszterétől, aki töb-bek között a következőket mondja: — Ha nem fog sikerülni a devizák szabad forgalmá-t megszerzennem, úgy lemondok. A jelen-legi külkereskedelmi és devizarendszer nem maradhat fenn tovább, ezért sürgősen meg kell azt változtatnunk, csak így tűnhetnek el a folytonos kellemetlenségek. Csak a sza-

bad devizaforgalom fogja lehetővé tenni, hogy senki se titkolja el devizakészletét, mi-után ez nem áll többé érdekében és senki sem fogja kivonni devizáit a törvényes ut-alól. Még ha a szabad forgalom bevezeté-sével egy ideig drágábbak is lesznek a devi-zák, mint a jelenlegi prémios rendszer-nél, viszont nagyon hamarosan esni fog az árfolyamuk abban az arányban, ahogyan a devizák forgalomba kerülnek. Csak ilyen módon lehet a kivitelt kellőképp ösztökélni és támogatni és a devizák akkor majd a hely-zet tényleges képét fogják nyújtani. Minden-esetre kezdetben maximáljuk azt az árfo-lyamot, amelyen felül egyetlen deviza árfo-lyama sem emelkedhetik majd, ezt majd egy devizahivatal állapítja meg, amelyet szak-emberek vezetnének. Ami az állam deviza-

Cerutti olasz nagykövet Lavalnál
Párizs, november 12. Cerutti párizsi olasz nagykövet felkereste Lavalt s ez alkalommal jegyzéket nyújtott át a szankciók ügyében. A jegyzék rámutat arra, hogy szankciók alkalmazását a Népszövetség a mandzsuriai események és a délamerikai háború alkalmával emulasztotta s csak most alkalmazza azok elsősorban Olaszországgal szemben.

Párizs, november 12. Kétezer személyt ma-gában foglaló nagybizottság alakult a meg-torlásokkal szembeni front kialakítására. Az az álláspontjuk, hogy a szankciók ártanak Franciaországnak, növelni fogják a munka-nélküliség számát s tönkreteszik a kivitelező-dolgozó iparágakat. A nagybizottság köz-velebről hathatós ellenpropagandába kezd.

Enyhült az olasz-angol polemika

Róma, november 12. (Rador). Az angol olasz polemika enyhült. A Popolo di Roma amely igen éles hangon irt eddig, most es-írja: „Mi fog történni az ezutáni években. Az angol-olasz barátság túléli-e a jelenlegi krízist? Mi azt hisszük, hogy a két ország-nak még sokáig közös uton kell járnia s mindkettőnek szükséges van a másikkal va-együttműködésre. Ez a probléma a jövő évi egyik legfontosabb problémája lesz”.

szükségeit illeti, az exportdevizákban eg-bizonyos kvótát fognak hivatalos árfolyam-erre a célra fordítani. Az árfolyamdiffere-ncia megtérül abból a többletből, amit az ex-portőr a szabadforgalom következtében ka-

Kompenzációt ott fognak megengedni, ha a törvényes követelményeknek megfelelő a feltételek és olyan cikkekkel, amelyek ne a szokásos exportárúk. Nem lesznek elle-ben kompenzáció tárgyai a petróleum, épületfa, gabona és élőállat, mert ha ez volna, úgy egész külkereskedelmünk 4 töb-csoport diszkriminációra volna utalva és ugya-erre volna kénytelen támaszkodni behozat-lunk is.

A felállítandó devizahivatal nem fog monopolizálni a külkereskedelmet, hanem csak inkasszálni és szétosztani a devizákat. Eltűnik a devizaprémiumok rendszere és lesz többé az a késedelem, amely miatt az-nyit panaszkodtak az exportőrök.

Még vannak nehézségek tervemmel szem-ben. Meg vagyok azonban győződve, hogy szabad devizaforgalom az egyetlen eszköz, amely az ország gazdasági életében javulást hozhat. Álláspontomat megvédtem, kockáztatva helyzetemet és ha nem tudnám erre meggyőzni a kormány tagjait, úgy távoznék helyemről.

Halálugrás az ideggyógyászati klinika második emeletéről

Cluj, november 12. (Az Uj Kelet tud-velőtrázó sikoltás ver-e fel tegnap este az ideggyógyászati klinika első pavilonjának környékét. Az épület második emeletéről követétre vetett magát Neagu Vasile 52 éves CFR por-ás, aki Satmaron teljesített szolgálatot. Neagu súlyos ideggyógyászati kór-ból több ízben volt a cluji ideggyógyászati klini-ka ápolója. Ezutal néhány héttel ezelőtt kezdett kezelésre, mert az utóbbi időben te-gyessége elhalálosodott rajta. Néhány nap-azonban nyugodtnak mutatkozott, tegnap dé-után is még kedélyesen beszélgetett az ap-olokkal és néhány bejegéssel.

Este nyolc óra tájban, amikor az ápoló személyzet felszolgálja a vacsorát, Neagu egy-óvatlan pillanatban kinyitotta az ablakot és az udvar kövezetére vetette magát. Elsőben Valentin Julius orvos sietett a több sebből vérző ember segítségére majd beszállították Neagut a sebészeti klinikára, ahol megműtötték mielőtt múltét hajtottak volna végre rajta. A szerencsétlen embernek hat gyermeke felesége mindn támasz nélkül maradt.

— Baldwin a munkáspárt győzelmén megakadályozására hívta fel a választásokat. Londonból jelentik: Baldwin cikket ír a Daily Telegraphban, amelyben felhívja a választókat, akadályozzák meg a munkáspárt győzelmét. Hangsúlyozza a kormány békepoli-tikáját, amely csak az ország biztonságáért törekszik.

CENZURAT

19. Hely
Havon
éve 6
fő-
de-
KE
éve
Chik
rás

Robu

A zsidó képviselőjé-
tus érte vas
Az ősz fő
covinai mel
Igy volt
alkotmányos
közötti béke
teletének fo
az illetékes
Vasárnap
nak bejárta
ellen a képv
csak a dur
Az egyhá
zsidóság kö
nem hivatal
és befolyás
Ez a nem
zonyult az
amelyek ne
zt a felhá
A sértés
hanem az e
Meg kell
tenségről, n
dalkodásáró
Robu fel
zsidók id
szimbólus
Robu ter
na el eddig
kollektív g
mány és a
erőszakossá
A demag
mindensí a
fogják meg
ra kelne.
Arra is
leges szan
mány rész
összeszedé
jának honn
ellen az a r
adott Const
zista szájte
A zsidó t
Párt kifeje
mok előtt.
akadon ol
már álmusz
ciónai em

Nanking

A japán
szül. Alig
Mandzsuria
kínai tartoz
kupáta, Mo
hogy a leg
gyi és erie
gellen tart
északkínai
már katon
silag meg
jogára elat
Hogy ez
fog jelent
tudjuk, am
lusa a jap
ságoknak é
táncol, au
számára.
Nankingt
sán tanács
már el is
mindezek e
mely sötét
fel tudják
Kína uj
csak a jap
reakció is.
elnök ellen
hogy a na
kínai nép
jelenlegi h
fel szemük
támsál is.
Tokió tis
kormány t
lik Csang-
kal. A j
hogy a ki
beállítottá
lyabb nem
hető kínai
azt a célt.